

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmikowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 488

Poznań, wtorek dnia 25 października 1932

Rok XXVII

Poznań, 24 października.

Ruch narodowy w młodym pokoleniu

Jeżeli obecny ruch narodowy wśród młodego pokolenia tak wybitnie objawia pierwiastki ideowe, etyczne, przypomina to reakcję narodową żywiołów młodych pod sam koniec minionego i na początku bieżącego wieku przeciw ówczesnej strupieszczalności duchowej, intelektualnej i moralnej.

Ruch wszechpolski, który w innych dzielnicach — poza narodowo-politycznymi zasługami — w bilansie swym notuje olbrzymi dorobek w postaci dokonania ewolucji naszej inteligencji od liberalnego, ateistycznego pozytywizmu do stanowiska wyraźnie katolickiego, ruch ten wszechpolski w młodym pokoleniu b. zaboru pruskiego nie tylko przeciwstawił oportunistycznemu lojalizmowi i legalizmowi względem Prus-Niemiec śmiałe dążenie do zjednoczenia i niepodległości, ale zapalił zarazem wśród młodzieży akademickiej pochodnię buntu przeciw ówczesnym w tej sferze stosunkom moralnym, tak, jak następnie, od pierwszego dnia istnienia pisma naszego pracowaliśmy nad wykrzesaniem z Beocji wielkopolskiej — jak wtedy mawiano — twórczego życia kulturalnego.

Gdy po kilkunastu latach zbliżyła się wojna światowa, zagadnienie zdobycia wolności dla całej ojczyzny pochłonęło wszystkie czynniki ruchu wszechpolskiego. Zaabsorbowanie to wyzyskał obóz Piłsudskiego, zapuszczając korzenie w młodym pokoleniu inteligencji naszej dzielnicy. Trwało to przez ciąg wojny i w pierwszych latach naszej niepodległości. Powstała, jako fronda przeciwko ruchowi wszechpolskiemu, demokratyczno-narodowemu, t. zw. „Młoda Polska” poszła torami liberalizmu, sterowana dłońmi wolnomularską.

W roku 1926 tworzy się Obóz Wielkiej Polski. Wkrótce główną jego treścią staje się organizowanie żywych, młodych, karnych sił narodowych, zdolnych Polsce zabezpieczyć jasne, chlubne, wielkie jutro. A jednym z najwybitniejszych rysów psychicznych ruchu Młodych, to jego zdecydowane oblicze katolickie w sensie nie deklamacyjnym, papierowym tylko, lecz właśnie w praktycznym, życiowym.

Warto sobie przypomnieć przeszłość i warto w pełni uświadomić teraźniejszość. Dla każdego szczerego Polaka-katolika, to w ciężkich i mętnych dzisiejszych czasach źródło pociechy, nadziei, wiary. Ze stanowiska zarówno narodowego, jak katolickiego możemy się radować, że młode nasze pokolenie jest takie, jakie jest, że kładzie nacisk głównie na swoje podstawy moralne, ideowe.

To też — jak powiedzieliśmy na innym miejscu — niema siły, która by zdołała podkopać zaufanie zdrowych żywiołów społeczeństwa do młodego pokolenia narodowego, i niema siły, która

Gospodarcze położenie Francji polepsza się

Optymistyczne wywody min. pracy Galimier'a — Herriot o bilansie handlowym i sprawie rozbrojenia

Paryż, 24. 10. (PAT). W przemówieniu wygłoszonym w Tuluzie min. pracy Galimier zaznaczył m. i., że w ostatnim czasie dają się zauważyć pewne oznaki poprawy w gospodarczej sytuacji Francji. Liczba bezrobotnych z 375.000 w marcu spadła do 256.000 w październiku. Po raz pierwszy od dwóch lat w pewnych gałęziach przemysłu, głównie w branży tekstylnej zaznacza się ożywienie. Dochody z podatku obrotowego, które mogą być wskaźnikiem aktywności kraju wzrastają. Ruchy transportów na kolejach zachowują swe tempo, portfel wekslowy banku francuskiego wzrasta, a deficyt bilansu handlowego zmniejsza się.

Min. zakończył przemówienie stwierdzeniem, że obecna sytuacja gospodarcza Francji daje już mniej powodów do trosk.

Lens, 24. 10. (PAT). Na uroczystości otwarcia tutejszego szpitala Herriot wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, iż zamierza jak najszczegółowiej zbadać sprawę poprawy bilansu handlowego.

Mówiąc o kwestji rozbrojenia zaznaczył, iż Francja wystąpi z projektem, który łączy zagadnienia rozbrojenia i bezpieczeństwa. Aby jednak projekt ten mógł być zrealizowany, muszą wszystkie narody okazać tyle rozważań co Francja.

Po uroczystości otwarcia szpitala

Strajk piekarzy w stolicy

Warszawa, 24. 10. (PAT.) Jak się okazuje, na 3.000 piekarzy warszawskich, strajk piekarzy objął tylko 10 zakładów.

W ciągu 3 dni strajku zanotowano 2 akty teroru wobec pracowników Winnych pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Starcia socjalistów z hitlerowcami w Austrii

Wiedeń, 24. 10. (PAT.) Wczorajsza niedziela przeszła w Wiedniu spokojnie, natomiast na prowincji wydarzyły się liczne starcia między soc. dem. komunistami i hitlerowcami.

W miejscowości St. Pölten doszło do walk ulicznych między nar.-soc. a ko-

munistami, przy czym nar.-soc. zaatakowali również policję, która chciała rozdzielić walczących. Dwóch policjantów odniosło rany.

W miejscowości Gruenbach nar. soc. napadli na Dom Robotniczy i zdemolowali jego urządzenie.

Manifestacje antyfaszystowskie we Francji

Paryż, 24. 10. (PAT.) Według doniesień dzienników manifestacje antyfaszystowskie, które wydarzyły się w nocy z 22 na 23 b. m. w Chambéry (dawna stolica Sabandji, obecnie departamentu Savoie we Francji pld. — Red.) w chwili odjazdu pociągu, wiozącego faszystów na obchód w Turynie doprowadziły do starcia, w czasie któ-

rego użyto broni palnej. Nikogo jednak nie zraniono. Jedną osobę aresztowano.

Donoszą poza tem, że zerwano i zabrano flagę francuską, wywieszoną na posterunku żandarmerji w Montkenis (miejscowość na pograniczu Włoch, jeszcze po stronie Francji — Red.)

Gen. Weygand przeciw Blumowi

Paryż, 24. (Tel. wł.) W dzienniku socjalistycznym „La Populaire” atakuje przywódca socjalistów Leon Blum w ostrej formie szefa sztabu gen. Weyganda, który rzekomo wysunął bardzo poważne zastrzeżenia przeciw

proposycji rządu francuskiego w sprawie rozbrojenia i bezpieczeństwa.

W kołach politycznych zapewniano, że gen. Weygand zwrócił się do rządu z prośbą o pociągnięcie do odpowiedzialności dziennik, oraz Bluma.

by mogła rozdzielić młodsze i starsze pokolenie, stanowiące więcej, niż kie-

dykolwiek, jedną, zwartą całość moralną, polityczną i społeczną.

o odbyła się defilada miejscowych towarzystw oraz Sokółów polskich. (Lens — miasto w dep. Pas de

Calais w pl. zach. Francji. Wielki ośrodek węglowy z dużą kolonią polską. — Red.)

O całkowite święcenie niedzieli w handlu

Wielkie zebranie Centr. Zw. Kupiectwa Chrześcijańskiego

Warszawa, 24. 10. (Tel. wł.) — Wczoraj odbyło się tutaj wielkie zgromadzenie, zwołane przez Centralny Związek Kupiectwa Chrześcijańskiego. W zgromadzeniu wzięło udział przeszło 1000 kupców. Obrady tyczyły się rządowych projektów ograniczenia odpoczynku niedzielnego. Wygłoszo-

no 3 referaty. Obrady były bardzo burzliwe. Wiece uchwały rezolucje, ostry zwracające się przeciwko projektom ograniczającym spoczynek niedzielny i wypowiadające się za utrzymaniem całkowitego święcenia niedzieli w handlu. (w)

Niemiecka propaganda za zwrotem kolonij

Londyn, 24. 10. (PAT.) Publicysta angielski Wickham Steed w „Sunday Times” ostrzega społeczeństwo angielskie przed niemiecką propagandą na rzecz zwrotu kolonij.

Steed przypomina memorandum junkrów pruskich z przed roku, w którym to żądanie było wyraźnie wysunięte i podkreśla, że spiritus movens tej grupy był i jest minister wojny gen. Schleicher.

Obecnie niemieckie towarzystwo kolonialne, na czele którego stoją dwaj

byli gubernatorzy kolonij niemieckich w Afryce dr. Schnee i dr. Lindenquist podejmują szeroką akcję za zwrotem kolonij.

Steed stwierdza, że Niemcy swą propagandą często podkopują pozycje, o ile chodzi o sympatje zagranicy. Ile razy zagranicą zaczynają uznawać słuszność niektórych moralnych pretensyj niemieckich, tyle razy Niemcy sami te sympatje burzą przez swą brutalną, nierozważną propagandę, jak tym razem w sprawie zwrotu kolonij.

Mussolini o polityce zagranicznej Włoch

Manifestacje w Turynie na cześć wodza faszystów — Duce o Lidze Narodów, współpracy z innymi państwami i żądaniach Niemiec

Turyn, 24. 10. (PAT.) Odbyła się tu uroczysta manifestacja na cześć Mussoliniego, przybyłego do Turynu z okazji obchodu 10 rocznicy fa-

szyzmu. Tłumy ludności entuzjastycznie witały premiera.

Mussolini wygłosił z balkonu prefektury przemówienie, w którym przedstawił główne zasady polityki faszystowskiej, podkreślając jej pokojowość.

„Turyn, miasto graniczne — mówił Mussolini — nie obawia się wojny. Włochy nie porzucą chorej Ligi Narodów, gdyż nie należy porzucać łoża chorego. Żaden też kraj nie powinien dziś usuwać się z Ligi Narodów, której akcja, choć bezowocna dla odległych krajów może być skuteczna w Europie.

„Współpraca Włoch z mocarstwami zachodnimi — ciągnął Mussolini — oparta na uznaniu naszych świętych praw, winna zapewnić pokój w Europie i pokonać kryzys gospodarczy. Żądanie Niemiec, dotyczące równouprawnienia jest uzasadnione, lecz Niemcy nie mogą domagać się ponownego zbrojenia podczas trwania konferencji rozbrojeniowej. Po niepowodzeniu konferencji Niemcy nie mogą pozostawać w Lidze Narodów”.

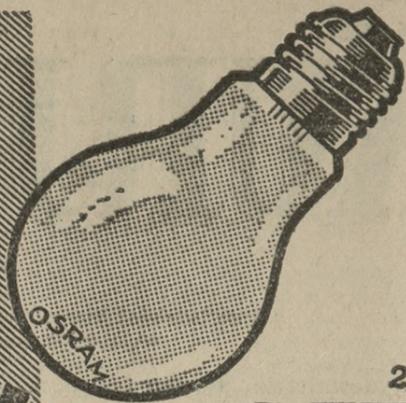
W zakończeniu Mussolini podkreślił, że Włochy przeciwstawiają się wszelkiej hegemonji w Europie, a w szczególności hegemonji, która by utrwaliła niesłuszny stan rzeczy. Przemówienie premiera przyjęte było burzą oklasków.

Burza śnieżna

Trydent, 24. 10. (PAT.) Nad miastem przeszła gwałtowna burza śnieżna, pokrywając szczyty Dolomitów grubą warstwą śniegu. Temperatura spadła do 4 stopni. (Trydent — stolica prowincji we Włoszech ptn. — Red.)

Osramówka jest żarówką wysokiego gatunku.

Chociaż żarówka ma wygląd prosty, wyrób jej jest skomplikowany i trudny. Tylko długoletnie doświadczenie i precyzyjne urządzenia fabryczne, jakie firma „Osram” zdobyła dzięki współpracy wielkiego zespołu uczonych, umożliwiają produkcję żarówek, które odpowiadają najdalej idącym wymaganiom. Już przed nabyciem winniście wiedzieć, że dobrze kupujecie, dlatego kupujcie zawsze Osramówki które można nabywać w sklepach elektro-technicznych.

OSRAMÓWKI

są produkowane w naszej fabryce w Pabjanicach

Papen, Hitler i Hugenberg

Rozgrywka polityczna w Niemczech

Prasa niemiecka podaje interesującą informację na temat gry politycznej, jaką prowadzi Hugenberg, przywódca Stronnictwa Niemiecko-Narodowego. Po ostatnich wyborach zdawało się, że stronnictwo to weszło w stan powolnej likwidacji, dalsze jednak wypadki, w szczególności zaostrenie stosunków między rządem Papena a hitlerowcami wzmocniło znów jego pozycję.

Przedewszystkiem rząd Papena zorientował się, że Stronnictwo Niemiecko-Narodowe jest jedyną grupą, mogącą wchłonąć tę część żywiołów pracujących, która z różnych względów odpycha ostatnio z obozu Hitlera. Stwierdziły to wyniki wyborów komunalnych, które świeżo się odbyły w kilku mniejszych miejscowościach. Nadto koła, zbliżone do rządu Papena, liczą na to, że w przyszłym Reichstagu hitlerowcy razem z Centrum nie będą już rozporządzali absolutną większością głosów i że „Deutschnationale” staną się decydującym językiem u wagi. Gdyby się tak stało, sfery rządowe dążyłyby oczywiście nie do utworzenia koalicji rządowej, od której byłyby uzależnione, lecz do umożliwienia dalszych rządów pozaparlamentarnych przy pomocy właśnie niemiecko-narodowych.

Jakże na te wszystkie kombinacje zapatrują się przywódcy samego Stronnictwa Niemiecko-Narodowego? Początkowo nie byli oni zbyt żądawcy, że powołania do życia rządu Papena, który powstał bez jakiegokolwiek przyczynienia się Hugenberga. Właściwym twórcą rządu Papena był przecież prezydent Hindenburg, którego stosunki z Hugenbergiem nigdy nie były szczególnie dobre. Z czasem jednak „Deutschnationale” zorientowali się, że współpraca z rządem Papena może im przynieść duże korzyści, tembardziej, że wielu członków tego rządu od lat pozostawało w bliskich stosunkach ze Stronnictwem Niemiecko-Narodowym.

Samemu rządowi Papena współdziałanie z „Deutschnationale Volkspartei” w jej obecnej postaci z pewnych względów nie jest zbyt wygodne z powodu zbyt ciasnych ram tego ugrupowania, Papenowi zależałoby mianowicie na tem, aby ewentualne stronnictwo rządowe czy „prezydjalne”,

jak się w Niemczech mówi, miało szanse pozyskania sobie wyborców nietylko prawicowych, odpywających z partii Hitlera, ale także dawnych członków tej partii, nastrojonych bardziej lewicowo. Otóż Stronnictwo Niemiecko-Narodowe, jako kierowane przez niepopularnego w tych sferach Hugenberga, nie przedstawia dostatecznej siły atrakcyjnej dla tego właśnie odłamu wyborców. Z tego powodu podjęte zostały próby przekształcenia kierownictwa Partii Niemiecko-Narodowej. Próby te popierane były także przez sfery przemysłowe; usiłowano skłonić Hugenberga, by zrezygnował z kierownictwa partii na rzecz np. dr. Goerdelera. Kiedy ta kombinacja się nie udała, sfery przemysłowe na konferencji w Kissingen zaproponowały, by w miejsce stanowiska przewodniczącego partii wprowadzić rodzaj dyrektorjatu, złożonego z trzech osób. I ta jednak propozycja spotkała się ze zdecydowanym sprzeciwem Hugenberga.

Rezultat tego stanowiska przywódcy Partii Niemiecko-Narodowej był taki, że wpływowe koła przemysłowe, które od pewnego czasu coraz krytyczniej zaczynały się odnosić do polityki obozu Hitlera i zwracały się ze swemi sympatjami ponownie ku Hugenbergowi, obecnie znów nawiązały kontakt z Brunatnym Domem. Wyrazem tego było zaproszenie, skierowane przez wielkiego przemysłowca nadreńskiego Fritza Thyssena do Adolfa Hitlera, by ten ostatni wobec grona zaproszonych osób w domu prywatnym Thyssena wygłosił odczyt o położeniu Partii Narodowo-Socjalistycznej. Oczywiście celem takiego odczytu mogłaby być tylko pomoc finansowa wielkiego przemysłu na akcję wyborczą hitlerowców.

W związku z tem, sfery polityczne niemieckie liczą się z możliwością ponownego zbliżenia między narodowymi socjalistami a rządem Papena, choć stosunki między obu temi czynnikami są obecnie bardzo napięte. Gdyby to zbliżenie stało się faktem, okazałoby się raz jeszcze, że tajny radca Hugenberg przemyślał ze swoją taktyką. Najbliższe dni będą musiały przynieść rozstrzygnięcie sytuacji, biorąc pod uwagę, że do nowych wyborów parlamentarnych są już tylko dwa tygodnie.

Swego życia dla Polski dała nam przykład pracy narodowej, niżej podpisane organizacje kobiece uchwalają:

ufundowanie tablicy pamiątkowej w kościele św. Wojciecha;

Przypomnienie o Jej czynach obecnemu i przyszłemu pokoleniu za pomocą publikacji życiorysu, referatów wewnątrz organizacji, oraz przekazywania pamiątek po Zmarłej do muzeum zasłużonych.

Oddając cześć wielkiej Przodownicy Kobiet Wielkopolskich postanawiamy iść drogą Jej wskazań i w obrębie

własnej organizacji apostołować Jej wielkie czyny dla Boga i Ojczyzny.

Na tablicę pamiątkową sp. Anieli Tułodzieckiej złożyli ofiary: „Warta”, „Czytelnia dla kobiet”, „Pomoc naukowa dla dziewcząt”, „Narodowa Organizacja Kobiet”, „Związek Kobiet Pracujących”, „Katolicki Związek Polek”, „Sodalicia Pań pod wezw. Niepokalanego Poczęcia N. M. P.”, „Tow. św. Wincentego parafia św. Marcin”, „Związek Ziemiaków”, „Dzielnicy Wydział Sokolic”, „Pomoc dla Inteligencji”, „Kat. Tow. Ochrona Kobiet”, „Hufiec chorągwi żeńskiej harcerek” i „Młode Polki”.

Nauka i sztuka w Sowietach

Wszystkim wiadomo, że tempo bolszewickie w stwarzaniu nowego przemysłu i gigantycznych budowli przekracza nawet prace amerykańskie. Nic więc dziwnego, że w okresie takiej polityki nowoczesności zapotrzebowanie inżynierów, doktorów etc. rośnie z każdym dniem. Muszą też oni stanowić element polityczny pewny, t. j. w miarę możliwości pochodzący ze sfery rdzennego proletariatu. Znaleźli się złośliwi, którzy właśnie z powodu tego warunku orzekli, że prawdziwy proletariusz winien mieć za matkę chłopkę, a za ojców — dwóch robotników warsztatowych.

Wiele młodzieży uczy się, nie pracując zarobkowo, ale więcej jest takich, którzy po pracy we fabryce uczęszczają na wieczorne kursa. Oczywiście, że w rezultacie powstają kadry półinteligentów o wąskiej specjalności. Egzamina są raczej tresurą polityczną, sama zaś wiedza tylko formą. Bolszewicki inżynier zna doskonale życie fabryki, o wiele lepiej niż zagraniczny, ale wiadomości naukowe posiada ograniczone. Natomiast musi być komunistycznie uświadomiony i należeć do „konsomolców”.

Nauka w Sowietach służy przede wszystkim celom polityki. Ale nietylko sama nauka, również i sztuka.

Wszędzieindziej sztuka istnieje dla sztuki. W Z. S. S. R. jest ona jedną z funkcji pomocniczych dla piatiletki. Dlatego temat sztuki może posiadać słabe walory artystyczne, byleby odznaczał się melodią dydaktyczną, czyli ośmieszał i obrzydzał wszelkie przejawy starego bytowania.

Arcydzieła malarskie bywają oglądane w muzeach zwyczajnie w dzień odpoczynku, który przypada na 5-ty dzień tygodnia. Przewodnicy, biegli w dziedzinie sztuki i polityki, dają fachowe objaśnienia o walorach artystycznych danego obrazu, a obok tego pouczenia, co rzeczywiście ma przedstawić taki obraz. Nie każdy bowiem w padnie na pomysł, że dziewczyna z cyklu Wasniecowa, siedząca melancholijnie nad strumykiem, oznacza w rzeczywistości uwiedzioną przez panicza i opuszczoną. Albo np. obraz Wenecjanka „Orka”, gdzie kobieta prowadzi broń, ma wykazywać jaskrawo małą wydajność pracy w ustroju kapitalistycznym. Z rzeźb najchętniej objaśniają przewodnicy posąg Voltaire'a dłuta Houdona, ponieważ walczył on z religią i dawną Francją.

Młodzi malarze, jeżeli pragną się wslawić, muszą pracować dla ideologii, to znaczy przenosić na płótno wnętrza fabryk, ruch, energię etc.

Muzyka w Rosji dzisiejszej została również wprzęgnięta w rydwan walki klasowej. Młodzi kompozytorzy silą się

nad stworzeniem nowych melodyj, w których huczałyby maszyny i gwizdały syreny fabryczne. Ze starych kompozytorów grywa się w Sowietach Beethovena, Mozarta itd.

Istnieją też koncerty muzyki ludowej i operetkowej. Dozwolone są tańce walce, polki, krakowiaki i śpiewy chóralne. Natomiast surowo zakazuje się grania romansów cygańskich oraz tańców nowoczesnych. Wogóle Sowiety usuwają z przed oczu i uszu robotnika wszystko to, co rozmarzałoby go, rozleniwiało, podniecało. Proletariusz winien być energiczny, wesoły i silny.

Literatura musi zdążyć do osiągnięcia tego samego celu. Kierunek literatury musi być wybitnie proletariacki. Miłość, nostalgia, kwiaty, tęsknota, blask księżycy zostały na zawsze skreślone z tematów nawet poetyckich. Z tej racji uzyskiwały sławę w Sowietach tylko talenty okolicznościowe. Jeden wśród nich był wielki, to Majakowski. Cóż, kiedy zdradził on komunizm, strzelając sobie w łeb w decydującym roku piatiletki.

Ze starej generacji literackiej pozostał jedynie Maksym Gorkij. Jest to człowiek, który umiał sobie życie urządzić. Ideowy komunista mieszka stale w Sorrento, we własnej willi i raz do roku przyjeżdża do Rosji, aby oświadczyć urbi et orbi, że dzień zagłady upadłego kapitalizmu jest bliski. Następnie powraca spiesźnie do kapitalistycznego Sorrento, ponieważ klimat tamtejszy ma być rzekomo gorętszy od kaukaskiego.

Teatr i kino mają jeszcze większe znaczenie propagandowe, gdyż bardziej bezpośrednio przemawiają do mas. To też żaden kraj nie posiada tyle teatrów. Każdy klub, „dom kultury” i kolchoz stwarzają sobie grupy amatorskie. Oprócz tego delegowani artyści ze scen wielkich objeżdżają prowincję.

Kina nie dają jeszcze filmów dźwiękowych, a to, co u nas nazywa się wstępem czy „nadprogramem” w Rosji zastępują zdjęcia piatiletki i aktualności budowlane. Filmy zagraniczne bywają grywane, jednak tak dobrane i celowo obcinane, że wypaczony sens każe widzowi sowieckiemu wzdrygnąć się nad podłością świata kapitalistycznego.

Dramaty zaś bolszewickie, to znaczy zarówno nowe sztuki teatralne, jak i kinowe niezmiennie powtarzają walkę klas.

Na tych spostrzeżeniach kończymy cykl opowiadań o stosunkach w Z. S. S. R. według książki inż. Bleszyńskiego. Wybraliśmy tylko rozdziały ciekawsze, ale one odzwierciedlają dostatecznie dążenia i życie Sowietów. Z. Sz.

Czy to najpilniejsze?

Według informacji prasy gdańskiej, towarzystwo angielskie Automatic Electric Company Limited Liverpool rozpoczęło dostawy dla ministerstwa poczt i telegrafów automatycznych urządzeń telefonicznych. Dostawy te znajdują się w związku z planem sześcioletnim ministerstwa, mającym na celu automatyzację telefonów. Plan ten znacznie być realizowany od początku roku 1933. Przedewszystkiem ulegną automatyzacji telefony na Górnym Śląsku (Centrale główne w Katowicach i Królewskiej Hucie), w Gdyni, w Częstochowie, w Cieszynie i Brześciu.

Wątpić należy, czy w okresie coraz ostrzejszego bezrobocia jest rzeczą najpilniejszą przeprowadzenie automatyzacji telefonów i czy wobec biernego bilansu płatniczego trzeba koniecznie sprowadzać urządzenia automatyczne z zagranicy.

Zbyt wiele nieprawości

O stosunkach pomajowych pisze łódzka „Prawda” (nr. 42), należąca do pism obozu pomajowego:

„W Łodzi przytrzymał dotychczas! osadzono w areszcie śledczym trzech adwokatów, posadzonych o nadużycia na szkodę wierzycieli, popełnione podczas spełniania przez nich obowiązków syndyków mas upadłościowych. Dochodzenia przeciw dalszym ośmiu adwokatom są w toku. A, jak słyszymy, do urzędów prokuratorskich napływają nowe skargi i doniesienia na ten temat... Nagromadziło się nazbyt wiele nieprawości na tle stosowania w praktyce naszego przestarzałego prawa upadłościowego i wysoce nieodpowiedniego prawa o nadzorach sądowych...”

Ku czci

ś. p. Anieli Tułodzieckiej

Celem utrwalenia pamięci Anieli Tułodzieckiej, która ofiarą całego

Usiłowane otrucie konkurentki?

Amsterdam, 24. 10. (PAT). W czasie ostatnich igrzysk olimpijskich w Los Angeles, reprezentacyjna pływaczka Holandji Braun-Philips, rekordzistka świata; niespodziewanie zachorowała na kilka dni przed swym startem. Obiegały wówczas we wsi olimpijskiej pogłoski o usiłowanym otruciu Holenderki przez Amerykan. Obecnie pływaczka po powrocie do Amsterdamu udzieliła w tej sprawie przedstawicielom prasy następujące informacje: Podobno na parę dni przed biegiem na 100 m. na wznak, w którym Braun miała szereg zwycięstw, jakiś Amerykanin ukuł Holenderkę w nogę. Braun nie zwracała uwagi na małą ranę. Tego samego dnia wieczorem wystąpiła gorącz-

ka, wobec czego wezwano lekarza. Mimo to stan pływaczki pogorszył się i groziła nawet ewentualność śmierci. Braun utrzymuje, że zatrucie nastąpiło wskutek zastrzyku jakiegoś płynu trującego. Braun utrzymuje, że w ten sposób chciano pozbyć się niewygodnej rywalki dla amerykańskiej pływaczki Holm, która na wypadek zwycięstwa we wspomnianym biegu miała otrzymać od pewnej wytwórni filmowej kontrakt na 7 lat. Jak wiadomo, w biegu na wznak 100 m zwyciężyła Holm, poczem zaangażowana została przez wytwórnię Fox, Holenderka Braun wskutek zatrucia nie będzie mogła startować w zawodach przez okres najbliższych 2 lat.

Autobus utonął w nurtach rzeki

Nowy Jork, 24. 10. (Tel. wł.) — Na rzece Missisipi w pobliżu miejscowości Natchez (miasto w stanie Missisipi, ośrodek handlu bawełny — red.) wydarzyła się straszna katastrofa.

Przy przepływaniu się przez rzekę spadł z narażenie niewyjaśnionych przyczyn z promu do wody wypełniony pasażerami autobus. 18 osób przeżyło, reszta utonąła.

Sensacyjny proces

Warszawa, 24. 10. (Tel. wł.) — Dzisiaj przed tutejszym sądem okręgowym rozpoczyna się proces Juliana Blachowskiego, zabójcy dyrektora Zakładów Zyrardowskich, Gastona Koehlera. Mimo orzeczenia biegłych lekarzy, że Blachowski jest osobnikiem o wzmoczonej pobudliwości, mogącej tylko w ograniczony sposób kierować swymi postępkami, prokurator kwalifikuje jednak podsądnego powołaniem się na art. 15 przepisów przechodnich, pozwalających wymierzenie kary śmierci. (w)

Zabity łomem

Warszawa, 24. 10. (Tel. wł.) — W sobotę w nocy do kantoru warsztatów mechanicznych „Automobil” przy ul. Solec dostali się włamywacze. Przy rozbijaniu kasy zostali sploszeni przez dozorcę, 77-letniego Józefa Witkowskiego. Uciekając, jeden z opryszków ugodził starca łomem żelaznym w głowę tak silnie, że ten przewieziony do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Jednego z włamywaczy aresztowano. (w)

Sukces Paragwaju

Buenos Aires, 24. 10. (PAT). — Donoszą z Asuncion, że wojska paragwajskie rozbiły w okolicy Acre cztery pułki wojsk boliwijskich, zabrały wiele jeńców i zdobyły materiał wojenny, zmuszając resztki Boliwijskich do wycofania się do fortyfikacji Acre, którą wojska paragwajskie okrążyły. (Acre, terytorium w dorzeczu rzeki Purus i jego dopływu Acre, zasobne w kauczuk z głównym miastem tej samej nazwy. — Red.)

Ostrzeżenie Breitscheida

Berlin, 24. 10. (PAT). Na wezwanie przedstawiciela nar.-soc. Strassera do utworzenia frontu związków zawodowych pos. soc.-dem. Breitscheid odpowiedział w Düsseldorfie, iż jest to żądanie niemożliwe. Oświadczając się przeciwko próbie przywrócenia monarchji w Niemczech mówca apelował do centrum, stojącego w tej kwestji na tem samym stanowisku, aby zwróciło baczną uwagę na bratnie stronnictwo a mianowicie na bawarską partję ludową.

Otwarcie roku akademickiego

Warszawa, 24. 10. (PAT). — Wczoraj na uniwersytecie warszawskim odbyła się inauguracja roku szkolnego. Po sprawozdaniu prorektora odbyło się uroczyste przekazanie władzy nowemu rektorowi. Następnie nowy rektor prof. Ujejski wygłosił odczyt poczem nastąpiła uroczysta imatrykulacja studentów.

Sp. Władysława Łęgowska

Gdynia, 24. 10. (Tel. wł.) Wczoraj zmarła tu żona dyrektora urzędu morskiego s. p. Władysława Teresa Łęgowska, z domu Kozuszkiewicz, rodem z Poznania. Pogrzeb odbędzie się we wtorek rano w Gdyni. S. B.

Dziennikarze polscy w Sofji

Sofja, 24. 10. (PAT). Wczoraj odbyło się tu w sali Akademii Nauk otwarcie konferencji porozumienia prasowego polsko-bułgarskiego, które zajął prezes komitetu bułgarskiego Kazasow. Imieniem min. spr. zagr. powitał uczestników konferencji dyr. biura prasowego Popow. Odpowiedział red. Grostern. Posiedzenie zakończył referat red. Bestermana pod tytułem „Historja dziennikarstwa w Polsce”.

Uniewinienie prok. Hrabyka

Dzisiaj w sądzie okręgowym rozpatrywano sprawę p. prok. Hrabyka, skazanego za obrazę Marji Lewandowskiej przez sąd grodzki na 100 zł grzywny. Sąd drugiej instancji, który rozwał sprawę przy zamkniętych drzwiach, uwolnił prokuratora Hrabyka od winy i kary. (z)

Z Stronnictwa Narodowego

Zebranie Koła Wildeckiego

Na ostatnim zebraniu zajmujący referat na temat: „Prace Narodowego Koła Gospodarczego w poznańskiej radzie miejskiej”, wygłosił radny miejski p. pos. Piestrzyński. Mówca wskazał, iż rada miejska wysunęła zasadę oszczędności w gospodarce miejskiej w roku 1930, to jest wówczas, gdy ogólnie w Polsce hołdowano „radosnej twórczości” i uśmieszono cnotę oszczędności. Dzięki temu też, jakkolwiek rada miejska nie może poszczycić się wielkimi inwestycjami, to jednak przewidująca polityka gospodarcza Narodowego Koła Gospodarczego uchroniła miasto od jeszcze trudniejszej niewątpliwie sytuacji finansowej. W dyskusji przemawiali pp.: Olszewski, Jeske, Liskowiak i p. poseł Kawecki, który poddał krytyce projekt ustawy o samorządach, wreszcie przemawiał jeszcze p. pos. Piestrzyński w odpowiedzi na zapytania.

Na pismo parafji na Winiarach, w którym proszono o poparcie finansowe, urzędowo doraźna zbiórka na dokończenie budowy kościoła. Zebrano 12 zł.

W wolnych głosach przemawiali pp.: Halewski, Nowak i poseł Kawecki. Podkreślano wzrastający wpływ Stronnictwa Narodowego na wsi, wśród szerokiej rzeszy ludności wiejskiej. W rezultacie zebrania przyjęto rezolucję w sprawie zatrudniania bezrobotnych. Zebranie zakończył pan prezes Jeske apelem do solidarnego łączenia się w kadrach obozu narodowego.

Koło w Dębcu

Zebranie odbyło się w sali p. Buksińskiego na Dębcu, zajął prezes koła p. Jeske, poczem udzielił głosu p. posłowi Witkowskiemu, który wygłosił dłuższy referat okolicznościowy, podkreślając specjalnie niebezpieczeństwo grożące Polsce ze strony Niemiec. Nad referatem, który wysłuchano z wielkim zainteresowaniem, wywiązała się ożywiona dyskusja, zabierali głos pp. Jeske, Rotecki, Kaczmarek i inni, solidaryzując się z programem Stron. Narodowego. Po wyczerpaniu porządku obrad p. Jeske zamknął obrady.

Zebranie w Kępnie

W niedzielę odbyło się na sali Hotelu „pod Białym Orłem” zebranie Stron. Narodowego, zajął ks. prob. Płaczek poczem p. poseł Witkowski wygłosił dłuższe przemówienie na temat obecnych zagadnień politycznych. Następny mówca p. pos. dr. Harembki szczegółowo zanalizował sprawy organizacyjne. Oba referaty nagrodzono gościami oklaskami.

Z kolei dokonano wyboru nowego zarządu pow., na którego czele stanął znany działacz narodowy ks. prob. Płaczek. Po wyczerpaniu porządku obrad w podniosłym nastroju przewodniczący zamknął zebranie o godzinie 16.

Kursy języka francuskiego

Kursy praktyczne języka francuskiego zorganizowane w Poznaniu pod protektorjatem rządu francuskiego i prowadzone przez wybitne fachowe siły profesorskie rozpoczynają obecnie 12 rok nowego istnienia. Wzorem lat ubiegłych lekcje odbywać się będą w gimnazjum im. Dąbrowski przy ul. Młyńskiej oraz w szkole wydziałowej przy ul. Działynskich.

Wykładający na wspomnianych kursach a mianowicie p. de Brugiere oraz panie Zakrzewska, Nowolecka-Taillefer i Grosjean mieli stale niemal pełne audytoryum i tysiące ludzi korzystało z tych kursów.

Kursy osławiają uczeni z podstawami konwersacji francuskiej, opartej na fundamentalnych zasadach gramatyki. Dla osób władających biegle językiem istnieją kursy korespondencji handlowej, które mogą oddać duże usługi. Słuchacze, pragnący rozszerzyć znajomość języka francuskiego w zakresie literatury i historii mogą to uczynić, uczęszczając na wyższe kursy.

Wykłady odbywają się w salach stow. polsko-francuskiego (ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27). Wykładają pp. prof. dr. Langlade, prof. Roland-Piegué, de Brugiere i i. Kurs wyższy jest dopełnieniem kursów praktycznych. Razem tworzą kompletny cykl studjów francuskich.

W końcu każdego roku szkolnego urządza się egzaminy, celem sprawdzenia postępu uczniów i owocności wysiłku profesorów. Na tej podstawie rozdziela się nagrody, przesyłane przez rząd francuski. Liczba tych nagród wynosi 108.

Zyczyć należy, aby zwłaszcza młodzież z Poznania zrozumiała doniosły cel tej instytucji, która jest na straży zobowiązanych interesów Polski i Francji.

Przepowiednia pogody na wtorek:

Przy silnym zachmurzeniu i deszczu dalsze znaczne ochłodzenie. Dość ostre chwilemi porywiste wiatry zachodnie.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,90% zł.; w Gdańsku na Warszawę 8,92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk niem w dewizach 211,50 zł. gotówką 210,00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173,41 do 173,67 zł., gotówką 173,07 zł.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 24. 10. 1932.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć-litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 70,6 kg (120 l ft. w hol.), 2) żyta pomorskiego 69,35 kg (118,2 ft. w hol.), 3) pszenicy pozni i pomorskiej 72,95 kg. (124 ft w. hol.), 4) owsa poznańskiego i pomorskiego 43,55 kg (74,1 ft. w. nol.).

Ceny transakcyjne

Zyto 90 tonn par. Poznań 15,30
Zyto 75 tonn par. Poznań 15,20

Ceny orientacyjne

Zyto . . . . . 14,80—15,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Pszenica . . . . . 23,75—24,75
Usposobienie spokojne. . . . .
Jęczmień browarczy . . . . . 16,50—18,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Jęczmień 68—69 kg. . . . . 14,50—15,25
Jęczmień 64—66 kg. . . . . 14,00—14,50
Usposobienie spokojne. . . . .
Owies . . . . . 14,25—14,50
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka żytnia 65% wł. work. . . . . 23,00—24,00
Usposobienie spokojne. . . . .
Mąka pszenna 65% wł. work. . . . . 37,25—39,25
Usposobienie spokojne. . . . .
Otręby żytnie . . . . . 8,75—9,00
Otręby pszenne . . . . . 9,00—10,00
Otręby pszenne (grube) . . . . . 10,00—11,00

Rzepak	37,00—38,00
Rzepik	35,00—40,00
Gorczyca	39,00—45,00
Groch Victoria	21,00—24,00
Groch Folgera	33,00—36,00
Koniczyna biała	120,00—160,00
Ziemniaki jadalne	2,20—2,50
Ziemniak fabr. za kilo %	0,00—0,12½
Mak niebieski	90,00—100,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 120 tonn, maki żytniej 15 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 24. 10. 1932.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych handlowano 5% poz. konwers. po 40½% (za mniejsze ilości płacono 40) w tranzakcjach, jak również 4% Premj. dol. po 50,— oraz 4% poz. inwest. po 95,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 8% listami dol. staremu po 56½% oraz 6% listami żytniemu po 11½% w tranzakcjach, natomiast płacono za 8% listy dol. amort. 55,— oraz za 4% listy zast. konw. 32—31½.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez notowania.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 40½% +
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredytow. 56½% O
8% listy dolarowe w złocie amort. P. Z. K. 55% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. ostempl. 32—31½% P.

(Kurs w złotych)

4% pożyczka premjowa dolarowa, serja III 50,— +
6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredyt. 11,75 +
4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 95,— +
Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 24. 10. 1932.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124,25	124,56	123,94
Holandja	359,45	360,35	358,55
Londyn	29,94	30,10	29,80
Nowy Jork			
czeki	8,908	8,928	8,888
Nowy Jork			
kabel	8,913	8,933	8,893
Paryż	35,10	35,19	35,01
Praga	26,40	26,46	26,34
S.-wajcarja	172,50	172,93	172,07
Włochy	45,65	45,87	45,43
Berlin	212,05		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poz. bud. 39,35
4% poz. inw. . . . . 96,50—97,00
4% poz. inw. szt ser. 103,00
5% poz. konw. 40,50
4% poz. dolarowa . . . . . 50,40—50,50
6% poz. dol. 55,00
7% poz. stabil. . . . . 55,75—53,75
10% poz. kolejowa 100,50

Tendencja mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski . . . . . 83,00—83,50
Starachowice 8,80
Lilpop 13,00
Haberbusch 43,00

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 24. 10. 1932.

Pszenica marchijska	196,00—198,00
Tendencja spokojna.	
Zyto march.	154,00—156,00
Tendencja spokojna.	
Zyto z okolic Warty i Noteci	
cif Berlin tr.	162,50—
Tendencja spokojna.	
Zyto pomorskie cif. Berlin sp.	160,00—
Tendencja spokojna.	
Jęczmień browarczy	172,00—182,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	164,00—171,00
Tendencja spokojna.	
Owies march.	133,00—147,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	24,25—27,75
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	19,75—21,75
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	9,00—9,50
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	8,25—8,75
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	22,00—26,00
Groch drobny jadalny	20,00—23,00
Groch pastewny	14,00—16,00
Kuchy lniane	10,30
Kuchy z orzecha ziemnego	11,10
Kuchy mielone (mączka)	11,30
Wytloki suche	9,10—9,40
Srót Soja ekstrahowany 46%	
loco Hamburg	10,10
Srót Soja ekstrahowany 46%	
loco Szczecin	11,00
Ziemniaki jad. białe	1,10—1,20
Ziemniaki jad. czerwone	1,25—1,35
Ziemniaki odenwaldz. nieb.	1,10—1,20
Ziemniaki inne żółte	1,30—1,40
Ziemniaki fabryczne w fg za	
tunt	7—8
Ogólna tendencja słabsza.	

„Zbudź się, Jugosławjo!”

Wiadomości z Jugosławji napływają bardzo skąpo. Te jednak, które przedostają się przez pilnie strzeżony kordon cenzury, nie przedstawiają sytuacji w zbyt różowym świetle. Jako kraj rolniczy, mało zagospodarowany, Królestwo S. H. S. w większym od innych krajów stopniu dotknięte zostało spadkiem cen ziemiopłodów. Zastój w rolnictwie przy bardzo słabym rozwoju przemysłu wytwarza dwie trudności jednocześnie: wywóz zamiera, import natomiast zmniejsza się w bardzo nieznaczny stopień. Jeśli więc jakiegokolwiek państwo najmniej nadaje się do zastosowania zasady samowystarczalności, to jest niemiłosiernie Jugosławja.

Sytuacja gospodarcza ma przemożny wpływ na stosunki polityczne w państwie południowych Słowian. Wprowadzona przed trzema laty dyktatura nie sprostaa swemu zadaniu. Powołana do życia w okresie największego zaognienia walk federalistyczno-narodowościowych nietylko nie złagodziła kontrowersyj między Chorwatami, Słowencami i Serbami, lecz je wyraźnie pogłębiła.

W kwietniu r. b. król Aleksander zdecydował się odstąpić od systemu dyktatorskiego. Gen. Zivkovicza zastąpił Skrsicz, zapowiedziane zostały wybory do parlamentu, ale niewiele zmieniło się w stosunkach wewnętrznych państwa. Niepomierne zasób sił odśrodkowych posiada królestwo złożone z odmiennych pod względem gospodarczym, społecznym i kulturalnym — nie mówiąc już o wyznaniowym — krajów: bo jakżeż wielkie różnice przeciwstawiają Chorwację Macedonji, Słowencję Czarnogórze, albo Dalmację i Bośnię — Starej Serbji!

W tych warunkach nie dziw, że walki wewnętrzne trwają. Prasa włoska i angielska, by pominąć już niezbyt pewne i o sensacyjnym posmaku wiadomości wiedeńskie, zapewniona jest informacjami o powstaniach, zbrojnych starciach i zamachach w Ju-

gosławji. W południowo-wschodniej połaci Chorwacji — w Lice — trwa od szeregu miesięcy zbrojne powstanie t. zw. „ustasów”. Powstańcy posiadają dobrze zaopatrzone składy broni, własny telegraf i nawet własne pismo „urzędowe”, rozpowszechniane w tysiącach egzemplarzy.

Do tego stanu chronicznego dodać należy liczne wybuchy w poszczególnych miejscowościach, bynajmniej nie ograniczających się do Chorwacji i Słowenji: w lesie Kastańskim pod Benkovic wymordowano patrol serbskich żandarmów, w Sebeniku podłożono dynamit pod magazyny celne; nieznanymi sprawcy podpalił koszar żandarmerji w Goricy i w San Cassiano — stało się to dokładnie w rocznicę stracenia Marca Hranilovicia i Mateusza Soldina, dwóch chorwackich rewolucjonistów, skazanych na śmierć w okresie dyktatury. Nielepiej jest w stolicy: kilkakrotnie rozruchy studenckie w Białogrodzie spowodowały zawieszenie wykładów na uniwersytecie. W Mostarze wybuchły zaburzenia chłopskie; w Skoplje chłopcy zaatakowali szereg pańskich majątków; w Dalmacji przeszło 30 wiosek odmówiło posłuszeństwa władzom. Jeśli dodać do tego ferment w armji jugosłowiańskiej, podsycany przez tajną organizację polityczną „czarnej ręki”, — obraz sytuacji staje się coraz bardziej wyrażnym.

Urzędówka jugosłowiańska „Vreme” pośrednio potwierdza fakty wewnętrznej rozkładu. Przytaczając obszernie wywody o „klamliwych pogłoskach, przypominających okres paniki wojennej”, organ premj. Srksicza nie szczędzi pochwał... hitlerowcom niemieckim i proponuje tworzyć faszystowskie oddziały dla walki z „wrogiem zewnętrznym i wewnętrznym”. Artykuł „Vreme”, zakończony okrzykiem „Zbudź się, Jugosławjo!”, jest najbardziej znamienym dowodem niepewności sytuacji politycznej.

H.

Walne Zebranie Młodzieży Wszechpolskiej

odbędzie się w **poniedziałek, dnia 24. bm. o godz. 20 w lokalu własnym (Św. Marcin 65)**

Obecność członków zwyczajnych obowiązkowa.

Z poznańskiej Izby Rzemieśniczej

W środę 19 bm. odbyło się kwartalne zebranie poznańskiej Izby Rzemieśniczej pod przewodnictwem prezesa p. Wł. Stopy. Na asesorów powołano pp. Trawczyńskiego z Poznania i p. Rószaka ze Środy, na protokolanta p. Kabacińskiego.

Po zagajeniu przedstawił p. prezes tok prac Izby od ostatniego plen. zebrania, jak również wyniki gospodarki finansowej z pierwszych 3 kwartałów bież. roku. Jak się z tego okazuje, poznańska Izba pomimo trudnych stosunków jest w zupełności samowystarczalną.

Sprawozdanie z działalności komisji rewizyjnej przedłożył zebraniu p. Nałaskowski.

Zebranie uchwaliło jednogłośnie zgodnie z wnioskiem Zarządu jak też odnośnej komisji izbowej, ażeby w nowej kadencji komisji egzaminacyjnych — mistrzowskich i czeladniczych — utrzymać komisje czeladnicze w miastach powiatowych z wyjątkiem tych, w których się na podstawie dotychczasowych doświadczeń okazało że komisje egzaminacyjne czeladnicze nie mają żadnej racji bytu. Poza miastami powiatowymi, pozostaną komisje egzaminacyjne — czeladnicze w ośrodkach rzemieślniczych, w których jest większa liczba terminatorów danego rzemiosła. Komisje egzaminacyjne mistrzowskie — pozostają w dotychczasowych siedzibach, a tylko dla zawodu blacharskiego i garncańskiego ustalono jedną komisję mistrzowską w Poznaniu.

Osobno przyjęło zebranie jednogłośnie preliminarz budżetowy na rok 1933, który przewiduje wpływy w wysokości 267.850 zł., wydatki natomiast w sumie 176.542 zł.

W wolnych głosach poruszono ze strony radców kilka żywotnych za-

gadnień dot. rzemiosła wielkopolskiego. Obszerniejszą dyskusję wywołała interpelacja p. Lesińskiego: Jaki wpływ może wywrzeć na poznańską Izbę Rzemieśniczą ewentualne zlikwidowanie Izby w Bydgoszczy, które, jak należy przypuszczać z wiadomości prasy oraz z akcji protestacyjnej wszczętej w Bydgoszczy, nabiera kształtów realnych.

Zebranie przyjęło w tej sprawie na wniosek p. Szurkowskiego z Leszna jednogłośnie następującą rezolucję: „Ze względu na zachodzącą możliwość zmiany okręgu poznańskiej Izby Rzemieśniczej w razie urzeczywistnienia się pogłosek dot. zlikwidowania Izby Rzemieśniczej w Bydgoszczy i tem samem ewtl. konieczności zmiany obecnego składu Izby poznańskiej, plenarne zebranie Izby Rzemieśniczej w Poznaniu uchwala co następuje:

Celem utrzymania ciągłości prac Izby Rzemieśniczej poznańskiej, w razie zachodzącej konieczności rozwiązania Izby ze względu na zmianę okręgu Izby, uważa plenarne zebranie, że w interesie rzemiosła wielkopolskiego leży utrzymanie dotychczasowego składu Izby aż do czasu ukonstytuowania się nowej Izby”.

W końcu poruszono jeszcze sprawę ewtl. przedłużenia terminu dla ulgowych egzaminów mistrzowskich, który to termin upłynął z dn. 30 września rb. Zebranie przytaczając większością głosów wypowiedziało się stanowczo przeciwko kontynuowaniu ulgowych egzaminów mistrzowskich.

Po wyczerpaniu porządku obrad, zamknął p. prezes zebranie, które wykażo, że wysoki poziom obrad jak też harmonijna współpraca radców Izby, wykazana w przeciągu ostatnich trzech lat, nie uległa zmianie.

Stronictwo Narodowe w Rawickiem

R a w i c z, 24 października.
W niedzielę miały się odbyć dwa zgromadzenia publiczne Stronictwa Narodowego: w południe w Miejskiej Górze i popołudniu w Rawiczu. Obydwa zostały przez p. starostę zakazane, przyczem znamienne jest uzasadnienie zakazu w Miejskiej Górze. Brzmi ono, jak następuje:

„Uzasadnienie!
Znacznym odłam społeczeństwa w Miejskiej Górze wykazuje agresywność wobec istniejących przepisów bezpieczeństwa i porządku publicznego, co działo się w dniu 30. 8. br. w czasie jarmarku w Miejskiej Górze. Poza tem panuje obecnie stan bezrobocia, i znaczna ilość bezrobotnych ustawicznie gromadzi się w Miejskiej Górze. Zakaz uzasadnia więc prawdopodobieństwo, iż w razie odbycia zgromadzenia dobro i interes publiczny mogą być łatwo narazone.

Wobec tego należało orzec, jak wyżej.
Starosta powiatowy
podp. Ekkert”.

Wobec zakazu odwołano zgromadzenie publiczne, natomiast zwołano posiedzenie koła Stronictwa Narodowego. Gdy przewodniczący Koła, p. Skrzypczak, przystąpił do zagajenia zebrania, podszedł do niego specjalnie przybyły z Rawicza zastępca komendanta powiatowego starszy przodownik Niechciałkowski, który domagał się oprócz przedstawienia legitymacji Stronictwa także znajomości osobistej każdego z członków przez przewodniczącego, co wobec licznego zebrania członków Stronictwa Narodowego było niemożliwe, a czego ustawa zgoła nie wymaga. Artykuł 18 bowiem ustawy o zgromadzeniach mówi, że zgromadzeniami niepublicznymi są albo zebrania osób, znanych osobicie zwołującym lub przewodniczącemu zebrania, odbywające się w lokalach (ustęp a), albo zebrania członków legalnie istniejących zrzeszeń, odbywające się w lokalach (ustęp b). Mimo tego wyraźnego przepisu prawnego starszy przodownik rozwiązał zebrania koła.

Po przerwie ustawiono stoły i spędzono czas na pogawędce, którą prowadził poseł Kawecki.

Nastrój ludności w Miejskiej Górze jest bardzo patriotyczny i korzystny dla obozu narodowego. Kierownictwo koła Stron. Nar. poczyni kroki prawne, które zaznaczą między innymi, że 30 sierpnia b. r. żadnych zajęć w Miejskiej Górze nie było, a bezrobotni są obecnie zatrud-

nieni w cukrowni i zupełnie się nie zbierają.

Zakaz odbycia zgromadzenia Stronictwa Narodowego w Rawiczu p. starosta Ekkert uzasadnił zamiarem wydawania kart wstępu dla uczestników zebrania, co rzekomo miało być w sprzeczności z artykułem 1 ustawy o zgromadzeniach, który stwierdza tylko, że zgromadzenia dzielą się na publiczne i niepubliczne, ale ani słowem nie mówi o tem, by organizatorom zgromadzenia publicznego nie wolno było wydawać kart wstępu dla uniknięcia prowokacji i awantur oraz ułatwienia utrzymania porządku.

Jednak wobec zakazu odwołano zgromadzenie, natomiast zwołano do sali p. Dziembowskiego zebranie koła Stronictwa Narodowego. Gdy przy udziale zgóra 300 osób przewodniczący koła, p. St. Wojciechowski, otworzył zebranie, weszła policja i sprawdziła legitymacje członków, poczem już zebranie mogło się odbyć bez incydentów.

Przemówienia wygłosili posłowie Lasota i Kawecki, których wywody przyjmowano bardzo gorąco.

Przyjęto rezolucję, uchwaloną dnia 9 października na wielkich zgromadzeniach Stronictwa Narodowego. Odśpiewaniem „Roty” zakończono zebranie w podniosłym nastroju. R-r.

Echo zgromadzenia narodowego

R a w i c z, 24 października.

W związku z wczorajszym zgromadzeniem Stronictwa Narodowego i Obozu Wielkiej Polski przytrzymało w areszcie policyjnym pp. Marcinkowskiego i Koczorowskiego.

Obóz Wielkiej Polski w Kole

K o ł o, 23 października.

Dzisiaj odbyło się w Kole (Ziemia Kaliska) uroczyste zebranie miejscowej placówki Obozu Wielkiej Polski. Przemawiał delegat Komitetu Dzielnic Zachodniej O. W. P. p. Szeib, poczem dokonano dekoracji „mieczykami Chrobrego” 23 nowoprzyjętych członków.

Zebranie zakończono w podniosłym nastroju odśpiewaniem hymnu Młodych.

Fundusz Bezrobocia

Odbyło się posiedzenie zarządu Funduszu na m. Warszawę, na którym przyjęto budżet na m. listopad w sumie 243 tys. zł po stronie dochodów i 174 tys. zł wydatków. Dochody zatem przewyższają 70 tys. zł. Jak wiadomo, rozporządzenie Prezydenta wprowadziło redukcję świadczeń dla bezrobotnych z Funduszu Bezrobocia.

15-lecie S. M. P. — Winiary

Stow. Młodzieży Polskiej przy parafji św. Stanisława Kostki na Winiarach obchodziło w wczorajszą niedzielę 15-lecie swego istnienia.

W związku z tem odbyło się w przededniu uroczystości o godz. 19.15 uczczenie pamięci zmarłych. Z sali parafjalnej wyruszył capstrzyk, który przy dźwiękach orkiestry przeszedł ulicami Winiar, poczem udał się przed pomnik poległych, gdzie przemówienie wygłosił patron ks. Kowalski.

Następnie druh naczelnik zdał raport, a ku uczczeniu pamięci zmarłych złożono u pomnika wieniec. Orkiestra odegrała „Rotę”.

W niedzielę nastąpiła zbiórka stowarzyszeń ze sztandarami przed salą parafjalną przy ul. Winiarskiej. Zgromadziło się 320 delegowanych i członków Jubilatów z 24 sztandarami.

W barwnym pochodzie przy dźwiękach orkiestry udano się do miejscowej kaplicy, gdzie uroczystą mszę św. odprawił ks. kanclerz Jedwabski, a okolicznościowe kazanie wygłosił ks. patron.

Po nabożeństwie ruszono do sali Parku Sołackiego, na uroczyste posiedzenie. Obrady zagaił ks. patron, który zarazem wygłosił programowe

przemówienie. Przewodnictwo oddano w ręce patrona stow. ks. kan. L. Jarosza. Przy stole przydzielonym zasiadli ks. prał. Prądzyński, ks. radca Putz, pp.: Bajerlein, Maczyński, Michałowicz i dyr. Górnicki. Sekretarzem p. Antczak. Uchwalono burzą oklasków wysłać telegramy holdownicze do Prezydenta Rzeczypospolitej do Nuncjusza Apostoła w Warszawie, oraz do ks. Prymasa.

Następnie wielki przyjaciel młodzieży ks. prał. Prądzyński wygłosił przemówienie, w którym uwypuklił znaczenie przynależenia do S. M. P., wyrabiające prawdziwe obywatelskie charaktery. Organizacja S. M. P. jest dzisiejszej młodzieży szczególnie potrzebna, albowiem pod sztandarami S. M. P. młódź nabiera tężyzny ducha mocy w wiarę katolicką i przestrzegania swych zasad wrytych na sztandarze Przemówienie to przyjęto hucznie oklaskami.

Następnie sen. stow. drh. Jakubowski odczytał protokół konstytucyjny, jak również wygłosił obszernie sprawozdanie z 15-letniej działalności stow. Naczelnik Nowak wygłosił następnie wiersz „Nasz zew”, poczem nastąpiło składanie życzeń.

Po przemówieniach nastąpiło wręczenie dyplomów członków honorowych pp.: Fr. Krügerowi i p. Fr. Kordeckiemu b. naczelnikowi.

Dyplomy zastugi otrzymali druhowie: W. Jakubowski, J. Milewski, J. Remlein i A. Lesiński. Uroczystość zakończono śpiewem związkowym „Hej do apelu”.

Wieczorem odbyła się herbatka towarzyska. (z)

NIECH NIKOGO NIE ZABRAKNIĘ — W KARNYCH SZEREGACH O W P.I.

Stronictwo Narodowe

Koło Śródmieście

Zebranie miesięczne z referatem red. Jerzego Herniczka p. t. „Wielka rocznica faszystów” odbędzie się w środę, dn. 26 b. m. o godz. 20 w salce Stronictwa Narodowego (św. Marcin 65). Wstęp dla członków za okazaniem legitymacji wzgl. pokwitowania zapłaconych składek za ostatni miesiąc.

O liczny udział prosi

ZARZĄD.

Koło Winiary

Walne zebranie odbędzie się w środę, 26 b. m., o godz. 19.30 w sokolni. Referat wygłosi p. insp. Wł. Michalski.

O liczny udział prosi

ZARZĄD

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Z puszkii Pandory

Koła gospodarcze powitały z zadowoleniem wprowadzenie scalonej formy poboru podatku obrotowego od wyrobów spirytusowych, tytoniowych, soli i cukru. Nowością ta stanowi znaczne udogodnienie, szczególnie dla handlu.

Niestety, wskutek niedopatrzania, pominięto rzecz b. ważną. Mianowicie zapomniano o drobnych przedsiębiorstwach handlowych, opłacających zryczałtowany podatek obrotowy. Samo się przez się rozumie, że wymienione powyżej artykuły powinny być wyłączone z ogólnego obrotu, podlegającego zryczałtowaniu. Tęgo nie uczyniono. Efekt: drobne przedsiębiorstwa handlowe są podwójnie opodatkowane.

Nie potrzebujemy dodawać, że podwójne opodatkowanie daje się drobnemu handlowi dotkliwie we znaki. Koniecznym jest, aby czempredziej podatek od artykułów, podlegających scaleniu, został wyłączony z kwot zryczałtowanego podatku obrotowego.

Ministerstwo przem. i handlu, chcąc przyjść z pomocą krajowej produkcji szwskiej i cholewkarskiej, opracowało projekt ustawy ramowej, w której m. i. przewiduje, iż minister będzie miał prawo tworzenia przymusowych zrzeszeń szwców i cholewkarzy, o typie karteli.

Kartel szwców! Ciekawi jesteśmy, co na ten pomysł powiedziałyby znakomity teoretyk kartelowy Liefmann? Niewątpliwie orzekłby, że myśl ta jest nierealna, gdyż nawet pod przymusem kartel o 50.000 członków (tyle mniej więcej mamy w Polsce warsztatów szwskich) nie zdołałby istnieć. Dokładniejsza analiza projektu ustawy wykazałaby dalsze, poważne jego braki. Wolimy jednak zaniechać krytyki, gdyż niewątpliwie projekt, w swej obecnej postaci, ponownie nie wypłynie.

Niedawno temu zostało znowelizowane rozporządzenie o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły. Od dawni dawna koła gospodarcze domagają się zniesienia tego rozporządzenia, słusznie uważając, że zaostrożona wskutek kryzysu konkurencja obniżyła wylczone artykuły do najniższego poziomu.

Aliści stało się inaczej. Rozporządzenie to, nota bene wydane na podstawie ustawy o lichwie wojennej (!), rozszerzyło zakres działania władz administracyjnych w zakresie wyznaczania cen na odzież, obuwie, naftę, węgiel i żelazo. Innymi słowy: Jak za czasów wojennych mają władze administracyjne możność wyznaczania cen maksymalnych!

W Warszawie mówią, że w stolicy ma być powołana komisja cennikowa dla węgla, złożona z handlarzy i konsumentów, jako „czynników fachowych” — przy zupełnym pominięciu producentów oraz przedstawicieli samorządu gospodarczego.... Chcąc regulować ceny odzieży i obuwia, trzeba przewidzieć pewne standardy, t. j. jednolite typy trzewików, butów, ubrań, sukien itp.; jednym słowem wprowadzić przepisowe niejako umundurowanie!

Plenarne zebranie warszawskiej izby przem.-handl., odbyte przed tygodniem, wypowiedziało się ostro przeciwko omówionemu rozporządzeniu, uważając, że w czasach normalnych interwencjonizm państwa w zakresie cen może tylko pogłębić trudne położenie przemysłu i handlu.

Z ZAGRANICZNY

(2) **Koncentracja w niemieckim przemyśle hotelowym.** Na terenie niemieckiego przemysłu hotelowego nastąpiła obecnie daleko idąca koncentracja przez połączenie się dwóch koncernów tego przemysłu. Koncern tow. akc. Hotelbetr. eb, który jest właścicielem hoteli Bristol, Kaiserhof, Bellevue, Baltic i Centralhotel w Berlinie podjął akcję zmierzającą do nabycia 2 wielkich berlińskich hoteli Feuerstehhof i Palasthotel, należących do koncernu Aschingera. Cena nabywcza obu hoteli wyniesie 10 milj. marek, co odpowiada połowie wartości przedwojennej. Na obu hotelach ciąży zobowiązanie hipoteczne w wysokości 3 milj. mk., które zostają przejęte przez nabywców. Należności nabywców wobec koncernu Aschingera, wynoszące przeszło 3 milj. mk. zostaną zlikwidowane w formie akcji.

Obniżka dyskonta w oświetleniu prasowym

W głosach prasy o ostatnio dokonanej obniżce stopy dyskontowej z naciskiem podkreśla się fakt, iż oznacza ona dopiero pierwszy etap w akcji potaniania pieniądza.

Pisze o tem m. i. półoficjalna „Gazeta Polska”:

„Aby symboliczne posunięcie Banku Polskiego stało się ciałem, muszą nastąpić dalsze zarządzenia, a więc: zniżka stopy od lichwy, zniżka oprocentowania wkładów, zniżka dyskonta banków, wreszcie zdaniem naszym — pewna zniżka w odsetkach karnych za zwłokę od zaległości w podatkach i świadczeniach publicznych.

„Tak pojęte, tak zrealizowane obniżenie kosztów kredytu, nie w celu rozszerzenia operacji kredytowych, lecz w celu ich zabezpieczenia — powinno wpłynąć dodatnio na dalsze przewyżczanie trudności kryzysowych”.

Podobne głosy czytamy również i w innych pismach stołecznych i prowincjonalnych. Mające dobre informacje w sprawach finansowych, żydowski „Nasz Przegląd” tak ujmuje sprawę:

„Uchwała Rady Banku Polskiego, jak i wspomniane powyżej rozporządzenie (o obniżeniu stopy procentowej od kredytów prywatnych — nasz dopisek) zapoczątkowują w ten sposób akcję potaniania w Polsce kosztów kredytu. W związku z temi posunięciami należy spodziewać się potaniania również kredytu bankowego. Potaniecie kosztów kredytu, tak pożądane w dzisiejszych naszych stosunkach gospodarczych, przyniesie znaczną ulgę życiu gospodarczemu. Zmniejszając koszt kredytu, powinno ono przyspieszyć tem samem proces zniżki cen wielu artykułów przemysłowych.

„W ten sposób akcja w kierunku obniżenia kosztów kredytu uzupełni dotychczasowe prace, zmierzające do ożywienia życia gospodarczego”.

W tym samym kierunku wypowiedają się również inne pisma, jak „Republika” Łódzka i t. d.

W sprawie nieprzyznania bonifikaty fabrykom wódek

Związek Fabrykantów w Poznaniu wyjaśnia nam, że zamieszczona w sobotnim nr. 384 naszego pisma notatka pt. „Przyznanie bonifikaty dla fabryk wódek odrzucone”, o tyle jest nieścisła, że odmowne uzasadnienie ministerstwa, powołujące się na fakt jakoby z okazji podwyżki ceny spirytusu w roku 1930 nie pobrano dopłaty od przerobionych wyrobów spirytusowych, odnosi się jedynie do wyrobów znajdujących się w obrocie (poza fabrykami), a więc w handlu. Fabryki natomiast wódek gatunkowych były pociągnięte z okazji ostatniej podwyżki ceny spirytusu do dopłaty, podobnie jak z okazji wszystkich wogóle podwyżek cen spirytusu, których za czasów waluty złotowej t. j. od r. 1924 było aż siedem.

Ministerstwo skarbu odmowę przyznania fabrykom wódek gatunkowych bonifikaty różnicy ceny zapasów czystego spirytusu oraz za spirytus znajdujący się w wódkach gatunkowych i esencjach motywuje tem:

1. że w dalszej działalności ministerstwa przy wykonywaniu przepisów o monopolu spirytusowym, będzie kierować się ono zasadą pozostawienia przemysłowi wódczanemu całkowitego ryzyka wynikającego z fluktuacji cen i to zarówno w górę jak i w dół.

2. że wystarczającą rekompensatą dla fabryk wódek powinno stanowić zmniejszenie z dniem 26 września br. rozpiętości pomiędzy cenami spirytusu zawartego w wyrobach monopolowych, a cenami spirytusu w wódkach gatunkowych.

Jak się w dalszym ciągu dowiadujemy od Związku Fabrykantów, stoi on pomimo powyższego wyjaśnienia na stanowisku, że bonifikata różnicy ceny od zapasów magazynowych tutejszym fabrykom wódek (typ A) prawnie i moralnie się należy, tem więcej że fabryki typu B strat faktycznie nie ponoszą.

Przedstawiciele Związku Fabrykantów byli przyjęci w powyższych sprawach na dwóch audjencjach u p. wiceministra skarbu Jastrzębskiego, i od dalszego stanowiska ministerstwa zależeć będzie, czy i jakie kroki Związek względnie jego członkowskie fabryki wódek poczynią.

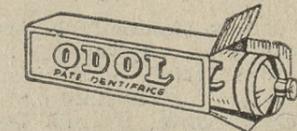
Przed zawarciem traktatu z Austrią

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości zainteresowanym, że w dniu 3 listopada rb. rozpoczyna się rokowania handlowe pomiędzy Polską a Austrią. Izba wzywa firmy zainteresowane w obrocie handlowym z Austrią o nadsyłanie swych postulatów, mających na celu rozwój stosunków handlowych pomiędzy temi krajami, a zwłaszcza u-

Czysty oddech i lśniące, białe zęby

warunkują prawdziwą urodę. Można je uzyskać przez codzienne pielęgnowanie jamy ustnej i zębów **ODOLEM.**

ODOŁ

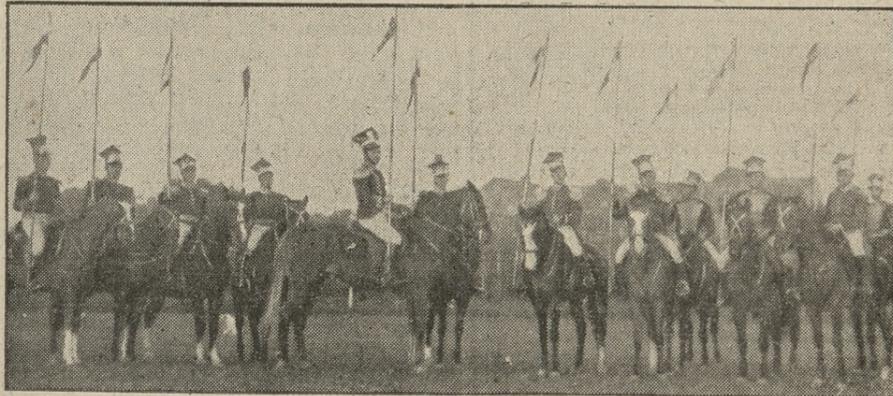
nięcie przeszkód tak w eksporcie jak importie. Postulaty zgłaszane należy ściśle sprecyzować oraz uzasadnić kalkulację cen krajowych z porównaniem cen austriackich eksportowych i ew. austriackich wewnętrznych.

Poza tem Izba prosi firmy o podanie przy postulatach eksportowych statystyki eksportu polskiego do Austrii oraz, o ile możliwe, również ogólnego importu z Austrii danego artykułu. Jeżeli chodzi o postulaty importowe, prosi Izba o podanie cyfr importu z Austrii do Polski w porównaniu danego artykułu z innymi państwami. Żądane ulgi konwencyjne mogą być podane w stosunku do polskich stawek celnych, obecnie obowiązujących. Firmy jednakże ogromnie ułatwią Izbie pracę, jeżeli podadzą również żądania ulg konwencyjnych w odniesieniu do nowej

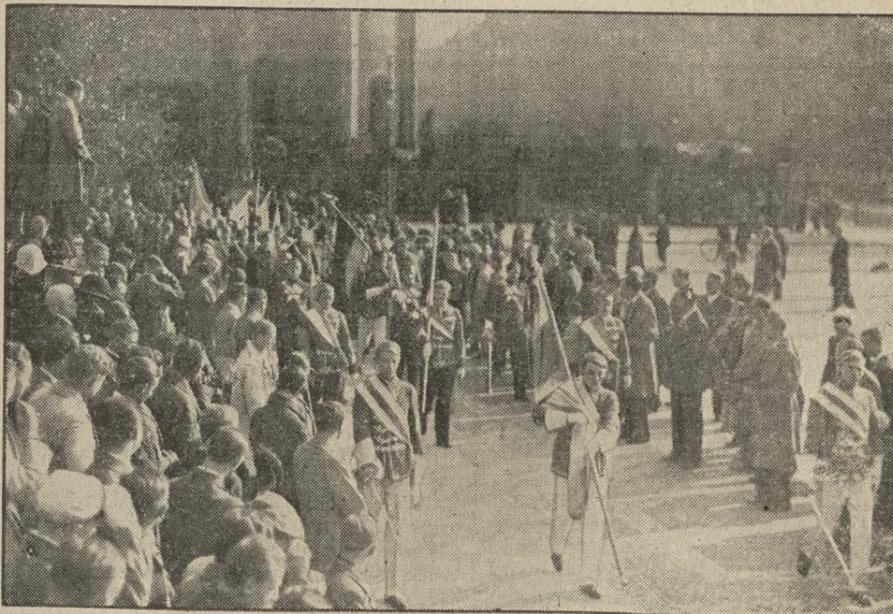
taryfy celnej, opublikowanej w Dzienniku Ustaw nr. 85 z br.

Firmy, które zgłosiły już swego czasu jakiegokolwiek żądania, zechcą materiały te aktualizować według obecnego stanu rzeczy. Ze względu na krótki termin, pozostawiony do opracowania materiałow, Izba prosi o odwrotne ich nadsyłanie, możliwie w ciągu 2 do 3 dni. Statystykę eksportu wzgl. importu oraz stawki celne przejrzyć można biurze Izby, pokój 6.

Bekony. Na londyńskim rynku bekony panowało w dniu 21 bm. usposobienie mocne, które wyraziło się w poprawie notowań o 2 sh. wyższem dla większości towaru. Notowano mianowicie za I kategorię: bekon duński 52 sh, polski, holenderski i litewski — 45 sh, szwedzki — 50 sh i lotewski — 46 sh.

Ułani w historycznych mundurach, brali udział w efektownym karuzelu, urządzonym w sobotę przez poznańską brygadę kawalerji, na rzecz Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Korporacje akademickie na czele pochodu, udającego się z kaplicy zamkowej na uroczystą inaugurację roku akademickiego, w Auli Uniwersytetu Poznańskiego.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wielkie święto młodzieży akademickiej

Inauguracja roku akademickiego — Przemówienia rektora i prorektora —
Odnaczenia absolwentów

Wczoraj odbyła się na uniwersytecie poznańskim uroczysta inauguracja roku akademickiego 1932/33. Rozpoczęcie roku akademickiego poprzedziło nabożeństwo w kaplicy zamkowej, które na intencję naszej wszechnicy odprawił ks. prof. dr. Szczyński Detloff. Podczas mszy św. przygrywali członkowie koła muzycznego U. P.

Po nabożeństwie, udali się ulicami dorocznym zwyczajem, członkowie senatu akademickiego w beretach i togach w otoczeniu świty z zamku do uniwersytetu.

Aula uniwersytetu, w której odbyła się inauguracja roku akademickiego, wypełniona była młodzieżą akademicką i licznymi gośćmi. Z okazji uroczystej chwili z gmachów uniwersyteckich powiewały sztandary, a zielenią przybrane były wejścia i estrada na auli. Przybyły władze miejscowe i duchowieństwo z J. Em. ks. Kardynałem Prymasem i biskupem Dymkiem na czele.

Uroczystość rozpoczął chór, odśpiewaniem „Gaude mater”, poczem na estradzie stanął dawniejszy rektor, a obecnie prorektor U. P., prof. dr. Jan Sajdak, zdając sprawozdanie za rok akademicki 1931/32. Podczas sprawozdania uczczono powstaniem z miejsc pamięć zmarłych. Z grona zasłużonych pracowników naukowych wyrwała śmierć śp. prof. Bol. Erzepkiego i śp. prof. Augusta Cieszkowskiego.

Znaczenie uniwersytetu wzrasta — mówi prof. Sajdak — członkowie jego uczestniczą w kongresach naukowych, na których przyjmuje ich się z wyróżnieniem. Jednak warunki materialne uniwersytetu poznańskiego są trudne. W roku ubiegłym liczba imatrikulowanych studentów dosięgnęła cyfry, która na uniwersytecie poznańskim przez dłuższy czas uchodzić będzie za cyfrę rekordową. Ogółem zapisanych było 5057 studentów, w tem 1450 studentek. Dyplomów wydano 395, w tem 29 doktorskich. Ministerstwo wyznań religijnych stwierdziło, że w czasie, gdy na innych uniwersytetach polskich były zaburzenia, uniwersytet poznański pracował w spokoju i prawidłowo, za co szczególnie podziękowanie składam młodzieży. Władzom dziękuję za życzliwe poparcie. Następnie podziękował prof. Sajdak profesorom, podkreślając życzliwy stosunek młodzieży akademickiej do uczelni. Stosunek młodzieży uniwersyteckiej do władz akademickich był poprawny, a w korporacjach znalazł rektor uniwersytetu życzliwą pomoc.

Zakończywszy twierdzeniem, że już drugi rok gromadzą się chmury nad uniwersytetami polskimi w postaci przygotowania nowej ustawy o szkołach akademickich, imieniem kolegów prorektor dr. Sajdak złożył życzenia nowemu rektorowi uniwersytetu prof. Stan. Pawłowskiemu, wręczając mu uroczystość i zgodnie z przyjętą tradycją insygnia rektorskie: berko, łańcuch i pierścienie. Aktowi temu towarzyszyła burza oklasków. Następnie przemówił krótko p. dr. Pawłowski, nowy rektor uniwersytetu. Podziękował rektorowi Sajdakowi za pracę i podkreślił, że od pewnego czasu uniwersytety stają się przedmiotem krytyki. Podkreślił stare tradycje uniwersytetów, wywodzących z XIV wieku, zakończył, że uniwersytet poznański pragnie służyć prawdzie. Potem nowy rektor wygłosił referat inauguracyjny n. t. „O renesansie geografii politycznej”.

Zkolei nastąpił uroczysty moment odnaczenia wychowanków uniwersytetu poznańskiego za prace naukowe.

Medale i dyplomy rozdał J. M. Rektor dr. Pawłowski. Medal złoty otrzymał p. dr. Jan Dylik (wydz. matem.-przr.), za pracę p. t. „Osadnictwo epoki kamiennej w przełomowej dolinie Warty pod Poznaniem”.

Medale srebrne otrzymali pp. dr. Józef Dzierżyński (wydz. prawno-ekonomiczny), Henryk Gordziakowski (wydz. lek.), dr. Wincenty Ostrowski (wydz. human.), dr. Marja Kielczewska (wydz. matem.-przr.), dr. Damazy Jerzy Tilgner (wydz. roln.-leśn.).

Medale brązowe otrzymali: na wy-

dziale prawno-ekonomicznym pp.: dr. Marja Brokówna, dr. Kazimierz Palacz i dr. Witold Paszkowski, na wydziale humanistyki pp.: mgr. Feliks Judek, mgr. Edyta Langowska, mgr. Wanda Piestrzyńska, mgr. Anna Nieściszko-Bujnicka, mgr. Kazimierz Groszyński. Na wydziale matem.-przyrodniczym otrzymali medale pp.: Br. Lucjan Strada, mgr. Jerzy Begdon, Helena Szafranówna, Jarosław Urbański i mgr. Anzelm Lewandowski, na wydziale rolniczo-leśnym pp.: inż. Florjan Józwiak i inż. Karol Niemczyk.

Poświęcenie kuchen akademickich przy Wyższej Szkole Handlowej

Poświęcenia nowej i pożytecznej placówki dokonał proboszcz parafii św. Marcina, ks. dr. Taczak

Troska o obiady akademickie jest sprawą niezmiernie żywotną na wszystkich wyższych uczelniach. Sprawę tę rozwiązała pomyślnie organizacja samopomocowa, Bratnia Pomoc Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu. Z inicjatywy „Bratniaka” przy W. S. H. założono kuchnię akademicką przed trzema laty w lokalach przy Al. Marcinkowskiego 3. Wydawano tam 50 do 100 obiadów. Lokale uzyskane w nowym gmachu W. S. H. na Wałach Zygmunta 2/3 przystosowano do potrzeb kuchni akademickiej. Oprócz kuchni urządzonej według nowoczesnych wymagań technicznych, znajduje się przy kuchni jadalnia oraz bufet z ciepłymi potrawami i napojami. Młodzież akademicka W. S. H. otrzymała swą własną kuchnię, i po pracy naukowej nie będzie potrzebowała szukać jadłodajni na mieście.

Ładnie i praktycznie urządzone lokale poświęcił wczoraj w południe proboszcz parafii św. Marcina ks. prałat dr. Taczak, składając serdeczne życzenia szlachetnym poczynaniom sa-

Ze świata plastyki

Ciekawym wydarzeniem artystycznym były zorganizowane w sobotę i niedzielę ubiegłą przez Bratnią Pomoc Słuchaczy Państwowej Szkoły Sztuki Zdobniczej oraz przez Koło Polonistów U. P. dwa odczyty tegiego teoretyka sztuki, prof. Tadeusza Cybulskiego, krakowskiego malarza. Dały one rzadką sposobność osobistego zetknięcia się ze światem wewnętrznym artysty, wprowadzając w istotę malarstwa na świat spojrzenia. W dwu wieczorach skomasował prelegent trzy tematy, których tytuły brzmiały „Poprzez formę i kolor”, „Muzyczność w malarstwie” i „Mistyka rzeczy materialnych”.

O ile pierwszy odczyt rozbudowany był na szkieletie wspomnień z artystycznej podróży, trasą Paryż—Marsylja—Côte d'Azur—Wenecja, to dwa inne miały przewagę czysto-teoretycznych rozważań. Popierał prelegent swe wywody licznymi przykładami, powołując się w pierwszym rzędzie na współczesne malarstwo francuskie. Odczyty ujęte zostały w bardzo staranną formę literacką, a wygłoszone z sugestywnym zapalem i temperamentem. Przyniosły bardzo wiele pozytywnych wartości z dziedziny teorii sztuki i dały bogaty materiał do refleksyj. Publiczność złożona z przedstawicieli naszego świata artystycznego i licznie reprezentowanej młodzieży, słuchała odczytów z wielkim zajęciem. (tkr.).

Prof. Tarnawski o Williamie Scott'ie

W ostatniej chwili przypominamy o dzisiejszym odczycie (w języku polskim) znakomitego anglisty, prof. Władysława Tarnawskiego ze Lwowa, który na zaproszenie Towarzystwa Polsko-Angielskiego mówić będzie o chlubie literatury angielskiej i światowej — Sir William Scott'ie z okazji

uroczystości zakończenia studenckiej „Gaudeamus”, podczas którego opuszcili gremjalnie aulę uniwersytetu członkowie Senatu Akademickiego, poprzedzani przez strojne i barwne korporacje akademickie z sztandarami, które przez cały czas były na estradzie, stanowiąc asystę dla zgromadzonego tam senatu akademickiego.

Młodzieży akademickiej, która wchodzi w nowy rok pracy akademickiej na naszej wszechnicy, towarzyszą z wszech stron serdeczne życzenia. (kl.)

Uroczystość zakończyło studenckie „Gaudeamus”, podczas którego opuścili gremjalnie aulę uniwersytetu członkowie Senatu Akademickiego, poprzedzani przez strojne i barwne korporacje akademickie z sztandarami, które przez cały czas były na estradzie, stanowiąc asystę dla zgromadzonego tam senatu akademickiego.

Poświęcenia nowej i pożytecznej placówki dokonał proboszcz parafii św. Marcina, ks. dr. Taczak

mopomocowym akademickiej młodzieży W. S. H. Równocześnie odbyło się poświęcenie lokali nowej fryzjerni w W. S. H. Podczas uroczystości byli obecni m. in. dyr. W. S. H. prof. dr. Peretiatkowicz, wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu p. dyr. Fr. Maciejewski, kurator Bratniej Pomocy W. S. H., i członkowie honorowi Bratniej Pomocy pp.: dyr. Hebda i dr. Piechocki, p. Stanisław Mańczak, który ofiarował zastawę dla Bratniej Pomocy, przedstawiciele prasy i członkowie zarządu „Bratniaka”.

Po akcie poświęcenia odbyło się skromne śniadanie w lokalach kuchni akademickiej podczas którego przemawiali pp.: dyr. Fr. Maciejewski jako kurator Bratniej Pomocy, prezes Bratniej Pomocy p. Merka i p. Węclawski, były prezes Bratniej Pomocy W. S. H. Miłą uroczystość studencką upamiętniono zdjęciami fotograficznymi. Młodzieży akademickiej W. S. H., która zdobyła się na wielki wysiłek samopomocowy, towarzyszą uznania i życzenia starszego społeczeństwa. (kl.)

stulecia jego zgonu. W ten sposób do hołdu, jaki składa pamięci genialnego pisarza cały świat kulturalny, przylączyła się również Poznań.

Odczyt prof. Tarnawskiego, ilustrowany recytacjami z dzieł Scotta, które wygłosił p. dr. Arend, odbędzie się dzisiaj o godz. 20 w Collegium Minus, sala 18. Wstęp dla członków Towarzystwa wolny, goście mile widziani.

Nowy kurs kandydatek O. W. P.

Pierwsze zebranie odbędzie się dzisiaj, w poniedziałek 24 bm. o godz. 20 w lokalu Stronictwa Narodowego, św. Marcina 65.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 24 października 1932
Słońce: wschód 6,34 — zachód 16,39 — długość dnia 10 godzin 5 min.
Księżyc: wschód — zachód 14,51 — po ostatniej kwadrze.
Stan pogody według sprostżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.:
Poniedziałek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 10 st. Cels. Pogodnie. Wiatr południowy. Ciśnienie atmosferyczne niskie 745 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 19 st. Cels., najniższa plus 9 st. Cels.
Kal. rzk.: Rafał Archanioł — jutro Kryspin.
Kal. słow.: Siemistaw — jutro Samomysł.

OSOBISTE

— **Śp. Michalina z Pazdowskich Weselikowa.** W tych dniach zmarła śp. Michalina z Pazdowskich (Weselikowa) — śmierć jej pokryła żaloba znanych działaczy sokolich pp.: Wiktora Weselika, członka Przewodnictwa Wielkopolskiej Dzielnicy Sokola, Stefana, długoletniego naczelnika gniazda Sokola Śródmieście, Telesfora, kierownika sekcji lekkoatletycznej Sokola i Antoniego, członka zarządu w Sokole gniazda Śródmieście, jej synów, oraz córki znane z długoletniej pracy w Sokole pp. Figasową i Olejniczkową. Pogrzeb matki szeregu działaczy

Przy bólach reumatycznych w głowie, biodrach i ramionach, nerwobólach, bólach w udach i postrzałowych naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” stosuje się dla codziennego oczyszczenia przewodu pokarmowego. Zadać w aptekach i drogerjach. ng 5967

sokolich odbył się przy licznych udziałach sokolstwa w ub. niedzielę z kostnicy Zakładu św. Józefa, na cmentarz św. Wojciecha, Cześć pamięci zacnej i zasłużonej obywatelki. (kl.)

— **Egzamin mistrzowski.** Przy poznańskiej Izbie Rzemieślniczej odbył się w bieżącym miesiącu egzamin mistrzowski w zawodzie ślusarskim. Skład komisji egzaminacyjnej tworzyli jako przewodniczący p. Matysiak z Poznania, jako ławnicy pp. Rohde z Rogoźna i Tyrchan z Poznania. Egzamin zdali pp. Otton Krupa z Ostrowa i Antoni Owsiański z Poznania. (ls)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Posiedzenie Rady Miejskiej** odbędzie się w środę 26 bm. o godz. 18,30. Na porządku obrad m. in.: Sprawa obniżenia miejskiego podatku od zajmowanych lokali w hotelach, zatwierdzenie bilansu elektrowni miejskiej, mleczarni miejskiej i maj. Naramowice za r. 1931-32.

— **Tow. Młodych Przemysłowców.** — Plenarne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 24 bm. o godz. 20 na sali Domu Rzemieślniczego. Niezwykle ciekawy i aktualny referat na temat: „Dziesięciolecie marszu na Rzym” — wygłosi p. red. Jerzy Hencizek.

— **Z Narodowej Organizacji Kobiet Koło Jeżyce.** Zebranie odbędzie się w środę 26 bm. o godz. 20 w salce p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Wykład wygłosi p. Bocian. O liczny udział członków i gości prosi Zarząd.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kurs pielęgniarski.** W Wojewódzkiej Klinice dla Kobiet i Szkole Położnych w Poznaniu przy ul. Polnej nr. 17 rozpocznie się z dniem 2 stycznia sześciomiesięczny kurs pielęgniarski. Zgłoszenia z dołączonym świadectwem moralności nadsyłać należy w terminie do dnia 1-go grudnia do dyrekcji Kliniki. Koszta uczestniczenia w kursie pielęgniarskiego wynoszą przy wolnym utrzymaniu i mieszkaniu 600 złotych, płatnych zgóry w ratach miesięcznych po 100 zł. Bliższych informacji udziela dyrekcja za dołączeniem 30 gr znaczka listowego.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Sekcja Misyjna Sodaleji Pań Miejskich.** Herbaika sekcji odbędzie się we wtorek 25 bm. o godz. 17 w sali cukierni Fangrata, Al. Marcinkowskiego. O godz. 16,45 krótka wspólna modlitwa członkiń w kościele św. Marcina.

— **Konkurs P. K. O. na „Najoszczędniejszą pracownicę domową” m. Poznania** ogłosił wydział ekonomiczny P. K. O. Konkurs ten jest organizowany wyłącznie dla żeńskiej służby domowej, pod kątem widzenia popularyzacji hasła oszczędności wśród najszerzych warstw społeczeństwa. Nagrody — pierwsza 500 zł, druga 300 zł, trzecia 200 zł i dziesięć po 50 zł przyznane będą tym pracownicom, które od dnia 1 listopada 1932 r. do dnia 1 października 1933 r. odłoży największą sumę pieniędzy na swoją książeczkę proporcjonalnie do pobieranego wynagrodzenia.

— **Wyszkolenie pilotów.** Aeroklub Poznański (biura miejskie Al. Marcinkowskiego 18) zawiadamia, że już rozpoczęło przyjmowanie kandydatów na rok 1933 celem wyszkolenia na pilotów turystycznych. O przyjęcie ubiegać się mogą obywatele polscy w wieku 18 do 30 lat, z wykształceniem co najmniej równorzędnym z ukończoną 4 klasą gimnazjum, którzy z wynikiem pomyślnym przejdą badanie lekarskie. Kurs teoretyczny odbędzie się w miesiącach zimowych i goździnach wieczornych. Kurs praktyczny rozpocznie się na wiosnę. Reflektanci mogą otrzymać bliższe szczegóły i informacje w biurze Aeroklubu Poznańskiego.

— **Do wszystkich Chórów Kościelnych Okręgu Poznańskiego.** Następna wspólna lekcja chórów, biorących udział w śpiewie podczas odsłonięcia i poświęcenia pomnika Najś. Serca Pana Jezusa, odbędzie się we wtorek 25 bm. o godzinie 20 w hali reprezentacyjnej Targów Poznańskich przy ul. Bukowskiej. Próba generalna odbędzie się w czwartek 27 bm. o godz. 20 tamże.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z Korporacji Przemysłu Elektrotechnicznego.** Dnia 21 bm. odbył się egzamin dla uczniów, którzy ukończyli naukę w zawodzie elektrotechnicznym. W zawodzie elektrotechnicznym egzamin zdali: Szafranski Józef z odznaczeniem, Bartoszak Jan, Glód Jan, Głowiński Mieczysław, Górny Bolesław, Kaczmarek Zygfryd, Krawczyk Kazimierz, Łabęda Józef, Łuczak Walenty, Maćkowiak Jan, Marciniak Stefan, Mejiński Zenon, Nowak Franciszek, Piechocki Stefan, Pohl Marcin, Przybylski Kazimierz, Skowroński Wacław, Sójka Jan, Stober Franciszek, Stróżyk Czesław, Topól Kazimierz, Wojtkowski Leon i Żywicki Józef. — W zawo-

dzie elektromechanicznym zdali: Jarecki Tadeusz, Jędrzejczak Czesław, Kaczmarek Stanisław, Kierblewski Bolesław, Laboch Zygmunt, Olszak Stefan, Schmidt Zdzisław, Szulc Franciszek i Wojtyła Alfred. W zawodzie elektrotechnicznym prądów słabych zdali egzamin: Adamski Edmund, Fabiś Jan i Głód Michał. Czterech kandydatów egzaminu nie zdało.

— **Nowa cukiernia.** W gruntownie przebudowanych lokalach przy ul. 27-go Grudnia nr. 9 otwarto w sobotę cukiernię pod firmą „Europejska”. Nowy lokal urządzony jest komfortowo i zwraca uwagę gustownymi dekoracjami i oświetleniem. W sobotę po otwarciu i w niedzielę nowa cukiernia cieszyła się wielkim powodzeniem. Pomysłowe rozwiązanie pod względem architektonicznym i luksusowe urządzenie wnętrza, znalazło u gości uznanie. — W sobotę przed otwarciem cukierni odbyło się nabożeństwo na intencję przedsiębiorstwa, odprawione w kościele parafialnym św. Marcina przez ks. wikariusza Schmelzera, który w południe w obecności ks. proboszcza Koźlika z Swarzędza poświęcił lokale. W serdecznych słowach złożył następnie życzenia właścicielom ks. proboszcz Koźlik. — Właścicielami „Europejskiej” są pp. Karol Zembaty, właściciel „Restauracji Mieszkańskiej” i mistrz cukierniczy p. Edward Wietrzny. (kl)

— **Z targu.** Dnia 24 b. m. na placu Sapiieżymskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,00—3,40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,80—4,00 zł; 1 kg. twarogu 0,70—1,00 zł; za litr śmietany 1,40—2,00 zł; mleka pełnego 22—26 gr; mendel jaj 1,65—1,90 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,80—2,00 zł; słoniny wędzonej 2,20—2,40 zł; wierzchni 1,40—2,00 zł; wołowy 1,40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 2,50—4,00 zł; para kurcząt 2,00—3,50 zł; kaczka 1,80—4,00 zł; gęś 4,00—6,50 zł; para gołębi 1,00—1,10 zł; para kuropatwy 3,00 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,00—2,20 zł; okonia 1,20—1,40 zł; lina 2,20—2,40 zł; karpia 1,80—2,00 zł; sandacza 3,00—3,60 zł; suma 2,60—3,20 zł; miętusa 2,40—3,00 zł; leszcza 1,80 zł; 1 kilogram białych ryb

0,60—1,20 zł; 1 kg. karpia 2,10—2,40 zł. Za ryby śnięte płacono 60—70 gr mniej. Za mendel raków płacono 0,50—1,50 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pecek marchewki 5—10 gr; kalarepy 10 gr; 1 kg. szpinaku 20 gr; szcawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pecek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 kg. cebuli 15 gr; za kalafior 5—50 gr; główkę sałaty 20—30 gr; 1 kg. bobu 30—50 gr; pecek rzodkiewek 10 groszy; 1 kg. fasoli żółtej 0,80—1,00 zł; zielonej 40—60 gr; pomidorów 40—50 gr

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 0,80 do 2,00 złotych; za 1 kilogram jabłek 0,40—1,20 zł; gruszek 0,60 do 1,20 złotych; 1 kg. borówek 1,60—2,00 zł; 1 kg. śliwek węgierskich 0,80—1,20 zł; 1 kg. winogron 1,20—2,00 zł.

Za grzyby 1 kg. grzybów suszonych 4,00—6,40 zł; kurków (lisiczek) 60—80 gr; borowików 1,40—2,40 zł; maślaków 30 gr; pieczarek 60 do 70 gr; rydzów 2,40—3,00 zł; podpienek 40—50 gr; pieczarek hodowanych 1,60 zł; zielonek 40 groszy; innych grzybów 50—80 gr

Targ mało ożywiony. Dowozy niewielkie. Ceny bez zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Osem krów zginęło w płomieniach.** Z nieznannej przyczyny wybuchł pożar w oborze dominjalnej w Sroczku pod Będlewem. Pożar zniszczył oborę, w której znajdowało się bydło robotników dominjalnych 8 krów zginęło w płomieniach. Straty pogorzelowo ocenia się na 4 tys. złotych. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Złodziej recydywista.** Przed sądem grodzkim stał w sobotę niejaki Edward Cwiński, rodem z Warszawy, złodziej recydywista, karany już 9-krotnie za kradzież i inne przestępstwa. Przybył on na gościnne występy do Poznania i podczas pogrzebu jednego z lekarzy poznańskich ukradł na cmentarzu p. dr. Centkowskemu złoty zegarek wartości około 500 zł. Sąd wymierzył złodziejowi recydywistę karę więzienia przez rok i 300 zł grzywny, względnie w razie niemożności ściągnięcia tej sumy na 1 dzień więzienia za każde 5 zł. (we)

wstępne wygłosi p. aptekarz Brzeziński a wykład miejscowy lekarz p. dr. Jurdyński p. t. „Walka z bezwstydem i pornografią w druku i w obrazku”.

— **Oborniki.** (Z Akcji Katolickiej.) Ostatnio odbyło się w ognisku S. M. P. zebranie zarządu Akcji Katolickiej przy bardzo licznym udziale prezesów miejscowych towarzystw, poświęcone celem uchwalenia programu na dzień 30 bm. jako dzień „Chrystusa Króla”. Program m. in. przewiduje uroczystą mszę św., w marszu łow ulicami miasta pod figurę Matki Boskiej tuż przy poczcie, gdzie po odprawieniu modłów nastąpi rozwiązanie pochodu. Po południu o godz. 5 odbędzie się akademja na sali Bractwa Kurkowego.

— (Przeniesienie.) Znany na terenie miasta tut. i powiatu filar sanacji p. Jan Brzęk, urzędnik starostwa obornickiego, został nagle przeniesiony do starostwa w Gnieźnie.

— (Zgon zasłużonego obywatela.) W dniu 21 bm. zmarł zasłużony obywatel m. Obornik śp. Bolesław Smorawski, dyrektor Powiat. Kasy Oszczędności. Zmarły w czasie największego ucisku i niewoli piastował przez 20 lat prezesurę Tow. Gimm. „Sokół” a ostatnio był prezesem honorowym. Cześć jego pamięci. (kko)

— **Ostrów.** (Nowa organizacja.) — Ostatnio odbył się tutaj zjazd kupców i firm artykułów opałowych, materiałów budowlanych i sztucznych nawozów w strzelnicy miejskiej. Celem zjazdu było założenie zrzeszenia wymienionych branż. Z różnych miejscowości południowej części województwa poznańskiego licznie przybyłych na zjazd gości i zainteresowanych powitał w imieniu komitetu przewodniczący p. Stanisław Kołodziejczak. Po przeczytaniu i przyjęciu statutu zgodzono się jednogłośnie na założenie zrzeszenia z siedzibą w Ostrowie. Terenem działalności nowo założonego zrzeszenia są zachodnie województwa Rzeczypospolitej. Towarzystwo będzie sądownie zapisane. Do zarządu wybrano jako prezesa p. Wacława Wrobleńskiego, na wiceprezesa p. Stanisława Kołodziejczaka, na sekretarza p. Stefana Tuchockiego, na skarbnika p. Wincentego Żórawskiego, a na ławników pp. Wacława Gibasiewicza z Ostrzeszowa i Józefa Kępińskiego z Skalmierzyc Nowych; do komisji rewizyjnej weszli pp.: Joachim Koenig, Edmund Buchwald i Jan Nader. Do zrzeszenia przystąpiło natychmiast 22 członków. Po bardzo ożywionej dyskusji nad obecnymi bolączkami w handlu materiałami opałowymi, zgłoszono kilka wniosków do nowo wybranego Zarządu, by ten energicznie zajął się zwalczaniem handlu węglem deputowanym przez kolejarzy i wojskowych.

— (Jeszcze o wielkim pożarze młyna.) Jak już donosiliśmy, spalił się częściowo wielki młyn parowy Walczak i Rabowicz w Ostrowie. Był to jeden z największych młynów w okolicy. O rozmiarach pożaru świadczy fakt, że jeszcze w sobotę po południu pożar nie był zlokalizowany, mianowicie paliły się jeszcze olbrzymie zapasy zboża i maki, a ogniste płomienie wybuchły co chwile, tak, że gaszenie było bardzo utrudnione. (zo)

— **Srem.** (Nieszczęśliwy wypadek.) Na dziedzińcu tutejszego państw. gimnazjum podczas zabaw w czasie przerwy uczelnianej III Michał Chudoba, popchnięty przez jednego z rówieśników, upadł tak nieszczęśliwie na ziemię, iż doznał skomplikowanego złamania lewej ręki. Nieszczęśliwego przewieziono niezwłocznie do miejscowego szpitala, gdzie dokonano zabiegu chirurgicznego. (ek)

— **Szamotuły.** (Krzywdą pszczoł.) — Nieznani złoczyńcy włamali się do ogrodu właściciela majętności Gasawy, p. Tadeusza Tomaszewskiego i skradli trzy ule z pszczołami. Rozbiwszy ule na łące, złodzieje zabrali około 25 kilo miodu. Nieszczęśliwe pszczoły zmarniały.

— (Z Bractwa Kurkowego.) W środę, 26 bm. wieczorem odbędzie się w strzelnicy nadzwyczajne zebranie Bractwa Kurkowego. Na porządku obrad uzupełniający wybór członków zarządu. Przybycie wszystkich braci konieczne. (sc)

— **Witkowo.** (Osobiste.) Osiedlił się w Witkowie trzeci adwokat, dotychczasowy sędzia grodzki w Strzelnie, p. Majorek Michał. — Również powstał w Witkowie drugi zakład dentystyczny, prowadzony przez p. Kaczyńskiego.

— (Zmiana własności.) Nieruchomość, położona przy ul. Gnieźnieńskiej nr. 2 nabył p. Leon Paczyński drogą kupna od p. Ignacego Knašta.

— (Wystawa przysposobienia rolniczego.) Na sali Domu Katolickiego odbyła się wystawa przysposobienia rolniczego, urządzona przez zespoły konkursowe Stow. Młodych Polek oraz S. M. P. w Witkowie i Gorzykowie. Po przemówieniu ks. prob. Kaźmierczaka otworzyła wystawę przez przecięcie wstęgi p. Pokrzywnicka z Malachowa Szamb. Podczas uroczystego posiedzenia wygłosili druchny i druhowie treściwe referaty fachowe. P. dyrektor Fedyk w zachęcających słowach podkreślił owoce wysiłki witkowskiej młodzieży stowarzyszonej. Po uroczystym zebraniu przy udziale władz wojewódzkich i licznych gości nastąpiło zwiedzenie wystawy, obfit. w wspaniałe okazy ziemniaków, buraków, warzyw i kur rasowych z tegorocznych konkursów. (mc)

— **Września.** (Akademja żałobna.) — W sobotę odbyła się dla dzieci szkolnych uroczysta akademja ku czci śp. Zwirki i

śp. Wigury; akademję tę powtórzono w niedzielę dla społeczeństwa starszego. Słowem wstępne wygłosił p. burmistrz Soltysiak. Uroczystość przeplatano utworami muzycznymi orkiestry 68 p. p., przemówienie delegata L. O. P. P. deklamacja, śpiew „Lutni” i wyświetlenie filmu lotniczego.

— (P. Cz. K. w Orzechowie.) Staraniem p. rady Bystrzyckiej z Orzechowa odbyło się tamże w Domu Kat. zebranie w sprawie założenia Koła Czerw. Krzyża. Po przemówieniach członków zarządu na powiat wrzesiński pp. burm. Soltysia i aptekarza Koniecznego, zebrani wyrazili swą zgodę na utworzenie Koła, do którego zaraz przystąpiła poważna liczba mieszkańców Orzechowa. Wybrano zarząd. Wiś Orzechowo należy pod względem społecznym do bardzo ruchliwych i posiada wiele pożytecznych organizacji i towarzystw.

— (Z cukrowni.) Cukrownia przystąpiła rozpoczęcia swą kampanję 20 bm. Kampanja potrwa około sześć tygodni. Do przeobrażenia będzie około 600 tysięcy kwintali buraków. Robotników przyjęto do pracy przeszło 700; pracuje się na cztery zmiany. Dyrektorem cukrowni jest od dwóch lat p. Demby. Podczas lata przeprowadzono w cukrowni wrzesińskiej remont.

— (Szkoła Rolnicza.) Kurs szkolny rozpoczyna się 3 listopada i trwa do 1-go kwietnia 1933. Warunki przyjęcia: ukończenie szkoły powszechnej, wiek od 15 do 35 lat. W bieżącym roku otwarta będzie bursa na 10 do 15 uczniów. Opłata za kursy: 10 zł wpisowego oraz 20 zł czesnego za cały kurs. Uczniom pilnym i niezamierzonym udzielają stypendja z fundacji Jackowskiego i wydziały powiatowe. Kierownikiem szkoły jest p. dyr. Fedyk.

— (Ze szkoły mleczarskiej.) W szkole mleczarskiej odbyła się dwudniowa konferencja dyrektorów i nauczycieli wszystkich szkół rolniczych województwa poznańskiego i pomorskiego, również kurs wzorowy dla kandydatów na przodowników przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej. W konferencji bierze udział około 40 nauczycieli szkół rolniczych, a w kursie przeszło 30 kandydatów na przodowników P. R. (y)

— **Żerków.** (Pożar.) U gospodarza p. Stanisława Hilschera spaliła się obora. — Pożar powstał od parownika. Po godzinnej pracy udało się miejscowej straży ogień ugasić. Akcję ratunkową prowadził naczelnik Ochotn. Straży Pożarnej, p. Kopec. Szkody pokrywa zabezpieczenie.

— (Aresztowanie niebieskiego ptaszka.) Policji naszej udało się ująć w tych dniach niejakiego Franciszka Paterka, którego poszukiwał prokurator w Koninie, dokąd aresztowanego odstawiono. Ma on mieć różne oszustwa na sumieniu. (zl)

Z Pomorza

— **Grudziądz.** (Niemilla przygoda w kole.) P. Stanisława Sarnowska, jadąc koleją, zagrała z dwoma nieznanymi osobnikami w „trzy karty”. Nieznajomi, wygrywając około 50 zł, ulotnili się na następnej stacji. Pani S., dojeżdżając do Grudziądza, powiadomiła policję o swej przygodzie. Następnego dnia, będąc w Grudziądzu na targu, pani S. zauważyła na ulicy obu karciarzy i spowodowała ich aresztowanie. Są to znani z szulerskich występów Antoni Berliński i Jan Kowalewski. Berliński, oddawszy swej ofierze na policję „wygrane” 50 zł, okupił w ten sposób chwilowo swą wolność.

— (Likwidacja hurtowni tytoniowych.) Z dniem 1 listopada uruchomiona zostanie przy Pom. Urz. Wykupu Tytoniu w Grudziądzu urzędowa hurtownia tytoniowa, czego następstwem będzie likwidacja czterech prywatnych hurtowni, trzech w Grudziądzu i jednej w Łasinie.

— (Egzekucja na ulicy.) We wtorek wieczorem na ul. Groblowej przeprowadzona została przez komornika sądowego njezwyczajna egzekucja; komornik mianowicie zajął wóz właściciela Wedlikowskiego z Nowejwsi, pozostawiając mu konie. Na miejscu egzekucji zbiegła się liczna publiczność, komentując z ożywieniem pow. wypadek. (x)

— **Laskowice.** (Epidemja dyfterji.) Wypadki dyfterji wśród dzieci przybierają tu wprost groźne rozmiary. W ciągu ostatnich dwóch dni stwierdzono pięć nowych wypadków. Choroba najprawdopodobniej przywieczona została z Gdańska, gdzie od dłuższego czasu już panuje wśród dzieci epidemicznje. (x)

— **Pelplin.** (Niezatwierdzony burmistrz.) Wojewoda pomorski odmówił zatwierdzenia wyboru p. J. Nowaka z Grudziądza na stanowisku burmistrza Pelplina. P. Nowak urzędował od czasu, gdy Pelplin otrzymał przywilej miejski, był on więc pierwszym burmistrzem naszego miasta.

— **Tczew.** (Transport emigrantów.) Przez tutejszy dworzec przejeżdżał znowu transport emigrantów, razem 54 osób. Odstawiono ich narazie do obozu emigracyjnego w Gdyni, skąd wyjechać mają do Argentyny.

— (Złote gody.) W sobotę, dnia 22 października obchodzą małżonkowie Jakób Szulc i Anna z domu Sakowska złote gody pożycia małżeńskiego. Sędziwa para cieszy się najlepszym zdrowiem.

— (Budowa kościoła.) Prace murarskie przy budowie nowego kościoła trwają jeszcze. Ostatnia kolektka na ten cel w kościele św. Józefa przyniosła 675 zł. — Kolektka domowa, urządzona w bieżącym miesiącu, przyniosła dotychczas 1500 zł. (ds.)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **Barcin.** (Z rady miejskiej.) Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej zastępcą burmistrza p. Skrzyżczyk podał do wiadomości, że wojewoda poznański wyboru p. Jana Kasprzaka z Ostrowa na burmistrza tutejszego miasta nie zatwierdził. Rada miejska zbierze się w dniach najbliższych celem dokonania nowego wyboru burmistrza. W sprawie emerytury p. burmistrza Tyczewskiego postanowiono wysłać do wojewody delegację.

— **Częplów.** (Z kroniki żałobnej.) — Żałobną mszę św. za duszę śp. ks. infułata Karola Kielczewskiego z Gniezna odprawił ks. dziekan Ruszczyński w poniedziałek. Śp. ks. infułat K. pracował w naszej parafii przez 19 lat jako proboszcz.

— **Gasawa.** (Kradzież na probostwie.) Niewyśledzeni złoczyńcy włamali się do mieszkania ks. proboszcza Krupskiego i skradli płaszcz, oraz pewną ilość papierosów. Jak z pozostawionych śladów wynika, złoczyńcy poszukiwali gotówki. (cg)

— **Kępno.** (Ze Związku Pracowników Kupieckich.) W hotelu p. Jabłońskiego w Kępnie odbyło się nadzwyczajne zebranie kępińskiego Oddziału, celem uczczenia rocznicy 25-lecia istnienia Związku w Poznaniu. Zebranie zagałi prezes Oddziału p. Jan Pawlak. Po ukonstytuowaniu się prezydium, w skład którego weszli pp. Adam Karolewski jako przewodniczący, oraz M. Kłobusówna jako sekretarka, odczytał prezes Oddziału referat programowy Związku, wskazujący na jego systematyczny rozwój w ciągu ub. 25-lecia. W imieniu miejscowego kupiectwa składali życzenia pp. A. Karolewski, R. Stasiński i K. Tomczak. Życzenia przesłali pp. burmistrz Kokociński, prezes Towarzystwa Kupców W. Przewoźny, oraz pp. Szymkowiak i Kiełmiński. W czasie zebrania urzędzone zbiórki na dar jubileuszowy dla Związku.

— (Pożar.) Dnia 20 bm. wybuchł z nieustalonych narazie przyczyn pożar w zagrodzie właścicielki gospodarstwa rolnego Marii Kulowej w Czermnie. Spłonął dom mieszkalny, stodoła i obora, oraz tegoroczny plon. Straty wynoszą blisko 20 000 zł.

— (Zjazd nauczycielstwa.) W szkole powszechnej odbyło się powiatowe zebranie wszystkich kół Stow. Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, które na terenie powiatu kępińskiego liczy 7 kół, a mianowicie: Kępno, Ostrzeszów, Grabów, Mikstat, Kobyłagóra, Domasłów i Rychtal. Zebranie zagałi prezes koła p. Biegański z Kochłowa. Przewodnictwo zebrania objął prezes Świątek z Ostrzeszowa. P. procesor Maczkowiak z Seminarjum Nauczycielskiego w Ostrzeszowie wygłosił bardzo aktualny referat na temat: „Globalizm w nauczaniu”. Referat wywołał ożywioną dyskusję. Przemawiał również p. inspektor Cienciała, który zapewnił obecnych o swem przychylnem ustosunkowaniu się do organizacji nauczycielskich, oraz omówił treściwie kilka aktualnych obecnie

kwestyj szkolnych, zachęcając nauczycielstwo do pracy społeczno-oświatowej w swem środowisku. Następnie p. prezes Sobolewski z Poznania wygłosił dłuższy wykład organizacyjny; przekonywujące wywody mówcy, przyjmowano co chwile burzą oklasków i braw. Zasady i ideologia nauczycielstwa chrześcijańskiego - narodowego, znalazły w podniosłym wykładzie bardzo żywe i jasne nasświetlenie. W wolnych głosach zebrane nauczycielstwo jednogłośnie uchwaliło poprzeć akcję komitetów dla bezrobotnych w celu ulżenia ich nędzy. (ck)

— **Łęszno.** (Z rady miejskiej.) W piątek wieczorem do późna w noc obradowała rada miejska nad zarządzeniem dotkliwym naszym bolączkom. Główny punkt porządku obrad, to sprawa wykazanych strat miejskiej kasy, wynoszących narazie 270 000 zł, które w części, ok. 130 000 zł, pokrywają rezerwy, reszta, ca. 140 000 zł, musi dopłacić obywatel w postaci podwyższonych opłat za gaz, prąd i wodę. Po długich, częściowo namiętnych debatach, pokrycie uchwalono. Oburzenie budziła obecność i zachowanie się, doprawdy czelne, wypuszczzonego niedawno z aresztu śledczego radnego Łakomego. Jak wiadomo, straty wspomniane powstały w czasie niefortunnego komisarycznego zarządu kasy (z p. Łakomym jako jednym z jej filarów).

— **Mosina.** (Z Tow. Czytelni Ludowej.) W dniu 17 bm. odbyło się zebranie kopystyczne T. C. L., któremu przewodniczył ks. Krajewski. Do zarządu powołano jako prezesa p. radcę Kukuckiego, emer. wizytatora, na sekretarke p. aptek. Brzezińska, na skarbnika p. Meysnera, kierownika tartaku i na bibliotekarkę nauczycielkę p. Kwiatkowską. Obszerny referat wygłosił p. dr. Bochenek z Poznania.

— (Uroczystość Chrystusa Króla.) W niedzielę 30 bm. odbędzie się uroczystość Chrystusa Króla. O godz. 10 zbiórka ze sztandarami miejscowych stowarzyszeń, poczem wymarsz do kościoła. Po sumie uroczysta akademja na sali p. Hoffmanna; w programie: śpiew, deklamacja, słowo

Ostroróg

Agencję „Kurjera Poznańskiego” przejął od 21 października 1932 r.

Stefan Gumny
Ostroróg, ul. Pniewska 108.

Zamówienia oraz przedpłatę na listopad i dalsze miesiące prosimy uskutecznić odtąd tylko w wyżej wspomnianej agenturze, która przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych, bez żadnych dopłat.

Dostawa jeszcze tego samego dnia.

Pogrzeb ś. p. hr. Anieli Potulickiej; w kondukcje uczestniczą X. Prymas Hlond, X. biskup Laubitz, X. biskup Dymek i X. biskup Fulmann.

Reforma naszego kalendarza

Specjalny wydział Ligi Narodów zajmuje się już od dłuższego czasu reformą kalendarza, decyzja wszakże dotąd nie nastąpiła. Na pierwszy plan wysunął się projekt, złożony przez barona G. Bedeus von Scharberg. Plan ten przewiduje w każdym kwartale dwa miesiące po 4 tygodnie i jeden miesiąc pięcioletni. Styczeń, kwiecień, lipiec i październik obejmowałyby zatem po 5 tygodni, inne miesiące po 4. Zaletą tego kalendarza — jak powiada autor — jest to, że rachuba czasu opiera się jednolicie na okresie tygodniowym, każdy miesiąc rozpoczyna się od poniedziałku, a kończy się niedzielą. Dzień 7, 14, 21, i 28 zawsze będzie niedzielą. Każdorazowa data oznaczałaby równocześnie także dzień tygodnia, np. 3, 10, 17, 24 przypadałyby zawsze na środę. Cztery miesiące pięcioletniowe obejmowałyby jeszcze dni od 29 do 35. Przy tym podziale uwzględnia się atoli tylko 52 tygodnie czyli 364 dni, pozostaje jeszcze dzień 365 i dzień przestępny

(co cztery lata). Dwa te dni mają być uwzględnione co sześć lat oraz w 45 roku na każde 90 lat w postaci tygodnia przestępnego, dołączonego do grudnia. W ten sposób rok astronomiczny pozostałby niezmienny. Kalendarz ten posiadałby jeszcze i tę zaletę, że Wielkanoc przypadałaby zawsze na niedzielę 7 kwietnia i że prawie wszystkie inne święta ruchome przypadałyby na sobotę, niedzielę lub poniedziałek. Powtarzające się terminy targów, jarmarków, płać, sesyj, rozkładów jazdy, wakacyj i t. p. przypadałyby zatem nietylko na tę samą datę lecz także na ten sam dzień tygodnia, co niewątpliwie przyczyniłoby się do uproszczenia stosunków życiowych.

Nowy kalendarz — kończy autor — musiałby wszakże być wprowadzony w życie najpóźniej dnia 1 stycznia 1934 roku, ponieważ po tym terminie na długi okres czasu nie będzie odpowiedniej okazji do wygodnego przejścia na nową rachubę czasu. W i p.

Pretendent do spadku po cesarzu Maksymiljanie

Obecnie czyni się w Ameryce przygotowania do wydobycia z morza biżuterji i złota nieszczęśliwego cesarza Meksyku — Maksymiljana. (Ferdynand Maksymiljan Józef, urodził się w roku 1832 jako drugi syn arcyksięcia Franciszka Karola, w roku 1864 przyjął wybór na cesarza Meksyku, w roku 1867 został ujęty przez powstańców i rozstrzelany). Skarb znajduje się na dnie morza w kadłubie parowca „Merida” na wysokości Norfolk w stanie Virginia.

Jak wiemy z historii, Porfirio Diaz, który po śmierci Maksymiljana jako prezydent objął rządy Meksyku, kazał obłożyć aresztem majątek cesarza i wcielił go do własności państwowej. Kiedy jednakże w roku 1911 rewolucja zmusiła Diaza do ustąpienia, kazał on zabraną skarbu Maksymiljana umieścić na statku Merida, który później w pobliżu przylądka Henryka zderzył się z innym parowcem i zatonał. Statek leży dzisiaj na głębokości 60 do 70 m. Dotychczasowe próby wydobycia skarbu nie dały żadnego wyniku. Obecnie prace w tym kierunku podjął na nowo parowiec „Salvor”, którego kapitan Bowdoin spodziewa się odnaleźć zatopiony statek przy użyciu nowoczesnych środków technicznych.

Tymczasem zgłosił się według pism amerykańskich pewien londyński handlarz ryb nazwiskiem William Brightwell jako pretendent do skarbu. Utrzymuje on, że nazywa się w rzeczywistości Franciszek Rudolf Maksymiljan, i że jest synem cesarza Maksymiljana. Brightwell zapowiada, że udowodni swoje prawa do spadku, kiedy sprawy dojrzeją. Twierdzi on, że ujrzał światło dzienne po powrocie cesarzowej Charlotte w Watykanie, i że został odesłany do Anglii, gdzie w dzień Bożego Narodzenia znaleziony został na stopniach pewnego kościoła katolickiego na przedmieściu Londynu. W i p.

Jak mieszkali dawni Rzymianie

Najnowszą zdobyczą ostatnich poszukiwań w Herculanium jest odkopanie w całości około trzydziestu will, bogatszych i skromniejszych, co pozwala nam na poznanie zewnętrznych form życia dawnych mieszkańców Herculanium. Architektura Herculanium różni się znacznie od wykopalisk Pompei, jest bardziej rozwinięta i bogatsza. Na krańcu miasta odnaleziono szereg bogatych domów. Wzdłuż ich fasad ciągnie się nieprzerwany łańcuch tarasów, krużganków, ogrodów wiszących, sal wy-

pozynkowych (cubicula diurna), z których rozciąga się wspaniały widok na morze. Drzwi i korytarze wewnętrzne położone były w ten sposób, że światło i powietrze morskie dochodziły do wszystkich zakątków domu.

Jedną z najlepiej zachowanych will jest t. zw. „Dom pod jeleniami”. Budynek podzielony jest na 2 części: północną i południową, które połączone są ogromnymi szklanymi drzwiami. Strona północna zawiera, poza pokojami przeznaczonymi dla niewolników, salę przyjęć i salę jadalną. Strona południowa, przylegająca do loggji, tworzy najelegantszą część domu. Znajduje się tam wielki hall, w którym odbywały się bankiety, salony przyjęć i buduary z widokiem na morze, w którym odbywano się. Piękno architektury podnoszą malowidła i wspaniałe posadzki inkrustowane marmurem.

W miarę jednak jak posuwamy się ku centrum miasta, uderza nas różnica pomiędzy domami sfer wyższych a klasy robotniczej, rozrzuconymi w nieladzie i ścisniętymi na wąskiej przestrzeni. Zachowaną jest tu niespotykany nigdzie indziej typ architektury. Są to skromne domy, podzielone na oddzielne mieszkania, wynajmowane prawdopodobnie przez właścicieli rzemieślnikom, drobnym kupcom itp. Szkielet tych domów skonstruowany jest prawie całkowicie z pali drzewnych. Przypominają one żywo typ domu wiejskiego, spotykany obecnie w Anatolji i na brzegach morza Śródziemnego. M. C.

Klub stukilowców

Wśród różnych oryginalnych zreszeń istnieje i takie. Czterdziestu ludzi, których zrazu nie łączyło nic ponad to, że każdy z nich musiał przekroczyć wagę stu kilo, utworzyło związek, klub towarzyski i spoilo się trwałą przyjaźnią. Okazało się bowiem, że grubasy mają dużo cech wspólnych. Są dobrodusznymi, lubią dobrze jeść i... jeździć na rowerze. Oczywiście, musi to być rower nieladajaki, aby wytrzymać wagę 120 kilo. Poza tym mają dużo wspólnych kłopotów. Nie gotowego kupić nie można, wszystko na zamówienie. Ubranie kosztuje dwa razy drożej, niż każdego przeciętnego człowieka. Nie każda taksówka chce wieźć takiego pasażera, czasem trzeba udobruchać szofera paroma mocnymi apero. Słowem, dużo wspólnych żalów i tematów do rozmowy znajdują stukilowcy w klubie przy ulicy de la Folie - Mericourt w Paryżu.

Prezes klubu, p. Arnel - Duval, według swego własnego wyrażenia, ma wagę piorkową, waży bowiem zaledwie 120 kilo. Wywołuje to uśmiech politowania na ustach zasłużonego klubowca, p. Le Noble, o pięknej wadze 187 kilo. Dotychczas jest to wa-

ga rekordowa. Może niebawem zapisze się do klubu jakiś dwustukilowiec, który z pogardą wyrażać się będzie o dziecinnej wadze swych kolegów.

Lynchowanie murzynów

Sprawiedliwość ludu, wymierzana do-raznie i impulsywnie, nie zawsze korzystnie wygląda w danych statystycznych. Według raportu Wickershama w latach od 1882 do 1930 zlynchowano w Stanach Zjednoczonych 533 murzynów. Są to, oczywiście, tylko dane oficjalne. Z „Forum” dowiadujemy się, że w r. 1929 zlynchowano 12 murzynów, a w r. 1930 — dwudziestu pięciu. Nad jednym z nich odbył się samosąd za to, że nie zatrzymał w porę samochodu na znak policjanta, nad innym — za świadczenie przeciwko białemu. Kilku zlynchowano za pobicie białych, kilku za podejrzenie zabójstwa.

Jedenastu mężów miss Peggy Joyce

Kobieta — która posiada największy diament świata — Jakim powinien być idealny mąż?

Zyjąca obecnie w Cannes na Riwierze francuskiej, była artystka filmowa Peggy Joyce, zdobyła rekord w dziedzinie rozwodów. Zawarła ona 11 ślubów i przeprowadziła 11 rozwodów. Do tego doliczyć należy 4 oficjalne zaręczyny, które się rozbiły, ponieważ miss Joyce zrezygnowała w porę z małżeństwa. Miss Joyce jest prócz tego słynna z posiadania największego diamentu. Jest on tak duży, że przez dłuższy czas żadne towarzystwo ubezpieczeń nie chciało przyjąć ubezpieczenia na pełną jego wartość. Dopiero jedno z towarzystw asekuracyjnych w Nowym Jorku zgodziło się przyjąć asekurację diamentu pod warunkiem, że miss Joyce będzie go nosić tylko w wyjątkowych wypadkach a zresztą zadowolni się doskonale zrobionym naśladownictwem oryginału. Ileż miss Joyce pragnie udać się z prawdziwym diamentem do teatru lub na bal, towarzyszy jej detektyw, wysłany przez tow. asekuracyjne. W księdze hotelowej w Cannes wpisana się miss Joyce następująco: Miss Peggy Upton Arker Hopkins Joyce Morner Black Jeffers. Są to nazwiska niektórych jej mężów. Prawnie można jej używać nazwisk jedenastu mężów. Ale miss Joyce jest skromna i wybrała nazwiska tych mężów, z którymi żyła przynajmniej jeden rok.

Tak doświadczona pod względem mał-

„Fortepian”, który stał się literackim i artystycznym triumfem Teatru Polskiego, jest najnowszą sztuką Jerzego Szaniawskiego. Powyżej widzimy starego Balta (p. Janusz Nowacki) zadumanego nad grzącą Domowi Białów ruiną.

Zdjęcie przedstawia fragment „Fortepianu”, granego w Teatrze Polskim. Profesor Instytutu Białów (p. Przystański) w rozmowie z młodym muzykiem (p. Pichelski).

żeńskim osoba, jak miss Joyce, zapytana, jakim powinien być idealny mąż, odpowiedziała: „Odpowiedź jest trudna. Zśród moich byłych mężów żaden nie był typem idealnym, w przeciwnym razie nie byłabym się rozwiodła. Ale łatwiej jest powiedzieć, jakim nie powinien być mąż. A więc nie powinien posiadać trzech właściwości: nie powinien być biedny, gruby i brutalny. Jest jeszcze jedna bardzo ważna kwestja. Przed 35 rokiem życia żaden mężczyzna nie nadaje się do małżeństwa. Idealnym mężem w znaczeniu fizycznym jest mężczyzna wysoki, szczupły, szatyn, niezawisły, bogaty. Powinien mieć zawód ale nie oddawać mu się z namiętnością w przeciwnym razie będzie zaniedbywał swoją żonę. Powinien być trochę zazdrosny, bo nadmiar zazdrości burzy małżeństwo. Nie powinien być nigdy nieogolony. I jeszcze jedno: powinien kochać swą żonę!” S. F.

Japonja zaprowadza pismo łacińskie

Japońskie ministerium oświecenia publicznego postanowiło ostatecznie zaprowadzić we wszystkich szkołach przymusową naukę pisma łacińskiego. Uchwała ta powzięta została zgodnie z dążeniem rządu, zmierzającym do coraz większego rozpowszechnienia pisma łacińskiego w życiu publicznym. W i p.

Japońska śpiewaczka Hatsue Juasa

wystąpi z orkiestrą symfoniczną

Następny koncert Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania, który odbędzie się w niedzielę dnia 30 października 1932 r. przynosi nam miłą niespodziankę w osobie świetnej japońskiej sopranistki z Tokio, p. Hatsue Juasa. Artystka ta występuje od szeregu lat w wszystkich większych miastach Europy i odnosi sukces, równy znanej u nas śpiewaczki Taiko - Kiwy. Hatsue Juasa odśpiewa m. in. kilka oryginalnych pieśni japońskich z towarzyszeniem orkiestry.

Koncertem dyryguje p. Stanisław Wichowicz.

Bilety w cenie 0,50 do 3 zł., do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Gwarna 20, tel. 56 - 38.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

W końcu bież. tygodnia wejdzie na repertuar niesłychanie ciekawy utwór, staro-angielskie misterjum z 14 wieku „Everyman”, które poeta Jarosław Iwaszkiewicz ułożył na polską scenę p. t. „Ktobądź”.

„Quo vadis” w Teatrze Wielkim

Najbliższą premierą Teatru Wielkiego z okazji poświęcenia Pomnika Wdzięczności będzie Nouguesa „Quo vadis”, której zapowiedź zelektryzowała całe miasto. W „Quo vadis” biorą udział najlepsze siły śpiewaczki Polski, tury statystów przy wspaniałych efektach scenicznych, co zapewnia, że monumentalne dzieło Nouguesa ukaże się na scenie Teatru Wielkiego w właściwych dla siebie odświeżonych ramach. „Quo vadis” przygotowuje muzycznie Bol. Tyllia, reżyseruje K. Urbanowicz, inscenizacja i dekoracje L. Dolżyckiego.

Z Teatru Nowego

Fascynująca treść rozgrywa się na tle przepysznie oddanego środowiska wielkomięjskiego instytutu piękności, co szczególnie dla pań, śledzących akcję z obrzydzeniem zainteresowaniem, stanowi dużą atrakcję. W roli głównej ulubienica publiczności p. H. Cieszkowska. Dalszą obsadę stanowią pp. Barwińska, Bracka, Nadworna, Czajkowski, Górski, Kaden i t.

Z „Komedji Muzycznej”

Rosnący z każdą odsłoną entuzjazm oczarowanej publiczności znajduje wyraz w huraganowych oklaskach, witających każdego z poszczególnych artystów, wśród których widnieją nazwiska Fontanówny, Nochowicz, Hermanowej, Folańskiego i in.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Z. N. z podziękowaniem za uleczenie nogi 2 zł.; M. Z. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze. 5 zł.; — Lidja Lange, Poznań 20 zł.; — Kajocho Pokrzywno 10 zł.; — W. N. Sroda serdeczne podziękowanie N. S. J., Matce Różańcowej i św. Ekspedytowi za otrzymane łaski z prośbą o dalsze. 2 zł.; — razem z poprzednio pokwitowanymi 922,84 zł.

Na tablicę pamiątkową śp. Anieli Tułodzieckiej: Od serdecznie oddanej rodziny Kolszewskich 20 zł.; — razem z poprzednio pokwitowanymi 100 zł.

Dnia 22 bm. wypłaciliśmy komitetowi budowy pomnika N. S. J. 20 marek niemieckich w złoście.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Wtorek, dnia 25 października 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.40 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy; godz. 16.40 odczyt z Krakowa; godz. 17.00 koncert z Warszawy; godz. 17.55 „Facecje przyrodnicze” (II), — wygl. dr J. Rzóska; godz. 18.00 muzyka lekka z Warszawy; godz. 19.10 świat książek — wygl. J. E. Skiński; godz. 19.30 feljton muz. z Krakowa; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 koncert wieczorny; wyk. Ork. 57 p. p. pod batutą por. Ant. Szalkowskiego, Wanda Kędziórówna (sopran), Ant. Warchalewski, art. op. (baryton); godz. 22.00 kwadrans literacki z Warszawy; godz. 22.15 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.30 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”

Warszawa (1412 m) godz. 11.40 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.10 płyty; godz. 15.40 komunikat gospodarczy; godzina 15.50 chwilka lotnicza i przebiegawca; godz. 16.00 „Wśród książek”; godz. 16.15 odczyt dla nauczycieli pt. „Rodzina i świat społeczny” — wygl. p. H. Radlińska; godz. 16.30 płyty; godz. 16.40 odczyt z Krakowa; godz. 17.00 popołudniowy koncert symfoniczny w wyk. ork. Filh. Warsz.; godz. 18.00 muzyka lekka z kaw. hotelu Europejskiego; godz. 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze”; godz. 19.30 feljton muz. z Krakowa; godz. 19.45 prasowy dziennik ra-

KRONIKA SZKOLNA

Studjum Języka Francuskiego w Poznaniu rozpoczyna dnia 4 listopada nowy rok akademicki. Jak wiadomo zaprowadzono kursy 1926 r. i za pośrednictwem Instytutu Francuskiego w Warszawie łączono je z Uniwersytetem Paryskim. Kursy języka francuskiego stanowią prawdziwy dokument kultury, toteż nie dziwnego, że z każdym niemal dniem wzrasta zainteresowanie dla nich. Na kursy uczęszczają nie tylko lingwiści, lecz również wszyscy ci, którzy pragną rozszerzyć i pogłębić swą kulturę duchową. Kursy bowiem odznaczają się wybitną ścisłością i zwięzłością. Ćwiczenia praktyczne (dowolne) są doskonałym uzupełnieniem nauki szkolnej oraz uniwersyteckiej. Kursy języka francuskiego mają jeszcze tę wybitną zaletę, iż dają niepomierne zyski i korzyści wszystkim tym, którzy oczarowani są ideałem zdobycia wiedzy i kultury. Zgłoszenia przyjmuje się w sekretariacie kursów, ul. Mielżyńskiego 26/27 w Stow. Polsko - Francuskim, codziennie o godz. 5—7. zg 16 439/40

djowy; godz. 20.00 koncert popularny; wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, M. Mokrzycka (sopran), M. Janowski (tenor); godz. 21.00 wiadomości sportowe; godz. 21.05 dodatek do prasowego dziennika radiowego; godz. 21.10 d. c. koncertu; godz. 22.00 kwadrans literacki: Opo-

wiadanie Kl. Junoszy - Szaniawskiego p. t. „Grabarz książek”; godz. 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Gastronomia”.

Programy zagraniczne: Koenigsweusterhausen (1635 m) 20.00 słuchowisko. 22.30 koncert nocny; **Budapeszt** (550 m) 19.30 „Wesele Figara” op. Mozarta. 22.30 koncert; **Praga** (488 m) 21.00 występ chóru rosyjskiego, 21.30 koncert wokalny, 22.20 koncert ork. dętej; **Beromuenster** (459 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert, 21.30 słuchowisko, 22 koncert orlistów, 22.30 gramofon; **Mediolan** (501 m) 20.30 „Aida” or Verdiego.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Wolny Cech Krawiecki Wydział Naukowy** odbędzie swe zebranie plenarne dziś 24 bm. o godz. 20 w szkole kroju p. A. Nowaka, ul. Wrocławska 34. Na porządku obrad wykład.

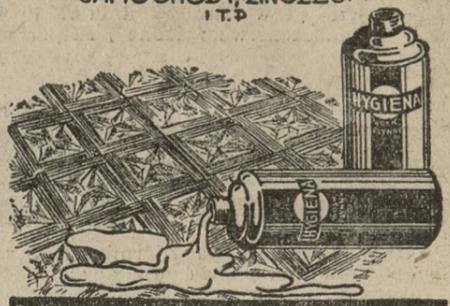
— **Sodalicja Marjańska Młodzieży i Uczniów Kupieckich — Sekcja Religijno-Społeczna** zwołuje zebranie na 25 bm. godz. 20 w biurze Poznańskiego Okręgu „Caritas”, Nowy Rynek 13.

— **Tow. Młodych Przemysłowców (wydział szewski)**. Zebranie wydziału odbędzie się w czwartek 27 bm. o godz. 20 w Domu Rzemieślniczym.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu

HYGIENA
WOSK PŁYNNY

**BEZ TRUDU
CZYŚCI I POLERUJE
PODŁOGI, MEBLE
SAMOCHODY, LINOLEUM
I T. P.**

CENTRALNE LABORATORIUM CHEMICZNE
W WARSZAWIE

nr 5 816

W sobotę, dnia 22 października 1932 r., o godz. 11-tej zasnął w Bogu, po krótkich cierpieniach, opatrzony Olejami św., nasz najdroższy syn, ukochany brat, szwagier, kuzyn i wuj, ś. p.

Roman Miękicki

przeżywszy lat 30. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 25. b. m., o godz. 15-tej z domu żałoby ul. Staszica 25, na cmentarz parafjalny św. Florjana na Jeźyczach. Msza św. nazajutrz o godz. 8-ej.

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, Wąsosz, Wejherowo. **rodzice wraz z dziećmi i rodziną.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

dg 1508

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki. Klasztorna 14. telefon 2769.

Za udział w pogrzebie oraz okazane nam współczucie z powodu śmierci naszego kochanego Ojca, ś. p.

dr. med. Alfonsa Chrzanowskiego

składamy w imieniu całej rodziny serdeczne

zg 16 437

Bóg zapłać!

Poznań, Karłowo. **Synowie.**

Dnia 21 października 1932 r. zasnęła w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa córka, ukochana siostra, szwagierka, ciocia, ś. p.

Teresa Rauschówna

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 25. b. m., o godz. 4-tej po południu z kostnicy cmentarnej Bożego Ciała w Dębcu.

W nieutulonym żalu pogrążona

rodzina.

zg 16 433

Poznań, ul. Łąkowa 20, Katowice, Lignowy (Pom.), Darmstadt.

W piątek, dnia 21 b. m. zmarł po krótkiej chorobie, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz najdroższy ojciec i dziadek, ś. p.

Hieronim Waberski

przeżywszy lat 63.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 25 b. m. o godzinie 10 z domu żałoby.

W ciężkim smutku pogrążona

żona z rodziną.

ng 5 974

Międzychód, d. 24. 10. 1932.

W niedzielę, dnia 23. b. m., o godzinie 3,15 po południu, zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy Ojciec, teść, dziadek i pradziadek, ś. p.

Stanisław Walendowski

przeżywszy lat 82. Wprowadzenie zwłok i nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Marcina w czwartek, 27. b. m., o godz. 10-tej przed południem, poczem odprowadzenie zwłok.

ng 5 969

W ciężkim smutku pogrążeni

żona, dzieci, wnuki, prawnuki i rodzina.

Jarocin, Poznań, Gniezno, Zambrów, Mogilno.

Podziękowanie.

Ks. Kan. Szrejbrowskiemu, Wieleb. Duchowieństwu, Minist. Komunikacji, Akad. Związku Sport Gdańsk, Bratniej Pomocy Zw. Stud. P. P. Gdańsk, Komitetom L. O. P. P. Gdańsk i Toruń, Aeroklub Akad. Gdańsk i Poznań oraz wszystkim Kolegom, Przyjaciolom, Krewnym i Znajomym za wyrazy współczucia, wieńce i liczny udział w pogrzebie naszego najdroższego syna i brata, ś. p.

Heljodora Drygasa

składają najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

zg 16 443

Ojciec i siostry.

Dnia 23 października 1932 r. zmarła po długich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. nasza droga matka, siostra, teściowa, babka i prababka ś. p.

z Nitschów

Julja Skarbek Wójcińska

przeżywszy lat 84. Pogrzeb odbędzie się w środę 26 bm. o godzinie 3-ej z zakładu św. Józefa na cmentarz przy ul. Bukowskiej.

zg 16 444

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Poznań, Berlin, Wrocław.

RZĄDCA-ADMINISTRATOR

la 36, żonaty, z ukończoną państwową szkołą rolniczo-leśną w Krakowie, 13 lat praktyki we wzorowych majątkach, obeznany z wszelkimi sprawami hodowlanymi uprawą roli, jak i wszelką książkowością rolniczą, w obecnej posiadzie 6 lat samodzielnej pracy, poszukuje samodzielnej posady jako administrator lub pod ogólną dyspozycję właściciela od 1. 4. 1933. Zgłoszenia Kurjer Poznański, zg 16 257

BLOK POLSKI KASOWY

Drukarnia Polska
Sp. Akc.
Oddział
Bydgoszcz
Jagiellońska 10

W poniedziałek, dnia 24. 10. 1932 r. o godzinie 6 rano, opatrzona św. Sakramentami zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach moja najdroższa żona i nasza ukochana matka ś. p.

z Hoffmannów

Emilja Gierszewska

przeżywszy lat 53. Wprowadzenie drogiej nam zwłok do kościoła odbędzie się w czwartek, dnia 27. 10. 1932 r. o godzinie 9.30, poczem nastąpi nabożeństwo żałobne i eksportacja zwłok na cmentarz.

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż i dzieci.

Szamotuły, dnia 24. 10. 1932 r.

zg 16 445

Współczesna technika wykryła tego oto potworka, zwanego

„Prądożercą”

Jest to pasożyt, którego nabywanie bezwiednie wraz z każdą kupioną przez Was t. zw. „tanią” żarówką. „Prądożerca” tkwi w nich, opycha się prądem, pożera zatem Wasze pieniądze, nie dając wzajem za to bynajmniej więcej światła. Najnowsze zdobycze techniki wykryły „prądożercę” i znalazły natychmiast sposób zniszczenia go. Żarówki Philipsa są naprawdę tanie, różniąc się od tak zwanych „taniach”, tem, że zużywają niewspółmiernie mniejsze ilości prądu.

ŻARÓWKA PHILIPSA

CHRONI WASZE OCZY, DBA O WASZĄ KIESZĘ

AKWIZYTORÓW

ustosunkowanych poszukuje poważna Instytucja Wydawnicza, do ratowej sprzedaży poczytnych wydawnictw. Wynagrodzenie prowizyjne. Możliwość stałego zarobkowania. Dla energicznych poważnie perspektyw. Wyczerpujące oferty Warszawa, skrzynka poczt. 476 ng 5 970

Na wniosek kupca Stefana Zięty w Poznaniu ul Nowa 1 o udzielenie odroczenia wyplat wyznacza się termin na 5 listopada 1932 r., godz 10, pokój 29 tut. Sądu do rozpoznania sprawy. Wierzyciele mogą przybyć na powyższy termin celem udzielenia sądowi wyjaśnień. Poznań dnia 18 października 1932 r. Sąd Grodzki. ng 5 618

Wojewódzki Instytut Rzemieślniczo - Przemysłowy w Poznaniu podaje do wiadomości swych członków iż nadzwyczajne Walne Zebranie Instytutu odbędzie się dnia 8 listopada r. b., we wtorek, o godzinie 10-tej w lokalu Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, ul Fr. Ratajczaka 26/27. dg 1507

KONKURS

na posadę burmistrza dla Pelplina na Pomorzu.

Panowie kandydaci pod względem administracji i organizacji samorządowej fachowcy w wieku 30—40 lat, wyznania rzymsko - kat zechcą nadesłać własnoręcznie pisany dokładny życiorys oraz uwierzytelnione odpisy świadectw i obywatelstwa polskiego. Fotografję należy dołączyć. Podanie referencyjne konieczne. Przed angażowaniem zażąda się świadectwa lekarskiego.

Przewidziane wynagrodzenie IX kategorii płac urzędników państwowych przy czym wolne mieszkanie, opał, światło i wynagrodzenie reprezentacyjne w wysokości 15%. Termin konkursu upływa z dniem 20 listopada rb. Zgłoszenia należy przesać na ręce niżej podpisanego.

dg 1498

Rada miejska

Bolesław Knast, przewodniczący.

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem kupca G. WILKEGO w Poznaniu 2 Na 10 30 ma być dokonany końcowy podział masy.

Stan masy, rozporządzałej do podziału wynosi 1 710 zł, z których otrzymają wierzyciele pominięci przy pierwszym podziale masy 1 072,68 zł.

Przy podziale zamierza się uwzględnić 159 089,01 wierzytelności nieuprzywilejowanych

Wykaz nieuwzględnionych wierzytelności jest wyłożony dla wglądu zainteresowanych w Sądzie Grodzkim w Poznaniu (pokój nr 30). Pg 6 278-43,7

Poznań dnia 24 października 1932.

Zarządca masy upadłościowej kupca G. Wilkego

T. Szmyt

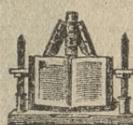
Publicznie ustanowiony i zaprzysiężony rzeczoznawca księgowości.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 27. 10. r. b., o godz 10-tej przy ulicy Grunwaldzkiej nr. 18 sprzedam najwięcej dającym za gotówkę:

2 800 butelek szampanu. ng 5 619
Garska, komornik sądowy w Poznaniu.

Osiedliłem się w Mogilnie, Pl. Wolności 23, dom p. A. Jasińskiego Stanisław Strzemiński Stroynowski Lekarz - Dentysta Ortopedja ran i defektów szczęk Leczenie zębów i chorób jamy ustnej. Plombowanie, zęby sztuczne w złocie i kauczuku. dr 1476

Oprawy książek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

KABARET

w centrum miasta na sprzedaż z powodu wyjazdu właściciela. Oferty skierować do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zg 16 435

Polski Związek Zawodowy Buchalterów

Rzeczoznawców — Bilansistów i Ich Pomocników w R. P. Oddział w Poznaniu urzędują w mies. listopadzie i grudniu rb.

praktyczne pokazy księgowości przebitkowej.

Opłata wynosi dla członków zł 1,50 dla nieczłonków zł 5.— na P.K.O. nr. 207 891. Zgłoszenia pisemne wysyłać pod adresem skarbnika Fundamenta, ul. Wierzbiciego 14 m. 18 zg 16 438

Dla mego bratanka, kawalera, poważnego kupca-przemysłowca, solidnego, z bardzo poważnym majątkiem, poszukuje dla braku znajomości

odpowiedniej żony.

Panie religijne, solidne dobrze wychowane, z odpowiednim majątkiem, które mają zamiłowanie do kupiectwa, z lepszej rodziny, uprasza się o łaskę zgłoszenie o ile możności z fotogr., którą się odwrotnie zwraca. Pośrednictwo rodziców lub krewnych mile widziane.

Rzecz traktuje się bardzo poważnie i jaknajdyskretniej. Zgłoszenia uprasza się z pełnym zaufaniem skierować do Kurjera Poznańskiego pod zg 16 441

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Sprzedam

tanio skład papieru z mieszkaniem w Zbąszyniu najlepsze położenie tania dzierżawa ewent. bez towaru nadaje się dobrze na skład kolonialny, towary krótkie. Zgłoszenia Zbąszyn Senator-ska 8. skład. zg 38 988

Wszelkiego

rodzaju szyny do budowy tanio sprzedaje. Stanisławski Marsz. Pocha 225. zg 38 986

Dom

z cukiernią i restauracją na prowincji położone w rynku sprzedam zaraz za cenę 35 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zg 38 966

Sprzedam

warsztat kilimiarSKI najnowszej konstrukcji 100 zł prądnicę 200 zł motor benzynowy dwukrotny 800 zł. Oferty Kurjer Poznański zg 38 743

Samochód

limuzyna okazynie sprzedam. Garaże Brzeski Jakóba Wujka. zg 39 355

Kamienica

dwupiętrowa 2 składy 22 pokoje cje elektryczność wodociągi. Plez-szowie Wlkp tanio sprzedam. Wzrzesiński, Miedzychód n/War-ta. zg 38 672

Dom

w śródmieściu z wolnym składem narożnikowym na sprzedaż Oferty Kurjer Poznański zg 38 907

Skład

cukierków i papieru dobrze zaprowadzony przy szkole tanio na sprzedaż. Kraszewskiego 8 zg 39 206

Plaszcze

damskie, dziewczęce, — jesienno - zimowe, najnowsze modele desenia poleca gotowe wykonuje miarowe najtaniej Józef Szuster, Stary Rynek 76. piętro. — Przyjmuje asygnaty „Kredyt”. zg 39 233

4 osady pofolwarczne

bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia pisemne i osobiste przyjmuje Majetność Drzewko-wo, poczta Osieczna koło Leez-na stacja kolejowa Lipno Nowe. Pg 6 204-42.33

Pianino

sprzedam, Wierzbiciego 6, m. 6. zg 39 759

Drogerje

sprzedam tanio Niegolewskich 10a. zg 39 606

Piec

angielska, rok używana w dobrym stanie zaraz na sprzedaż. Schulz Szwarczd plac Mickiewicza 2. ng 5 954

„Antyki”

meble używane wielki wybór, ceny najniższe. Flasiński, Woźna 9. Pg 5 067-57.255

Losy

1 klasy, najszczęśliwsze, poleca kolektura Kędziory. Poznań, Si-eroca 5/6. narożnik Nowej. zg 32 065

Antykwarycznie

najkorzystniej. Kupno — Sprze-daż Marcinkowskiego 28. Pg 4 748 40 54

Karoserje

limuzyna w dobrym stanie sprze-dam tanio. Oferty do Kurjer Poznańskiego zg 39 180

Ca. 800 m²

desek do skrzyń dłuz 182 cm, grub. 1 cm sprze-da Centrala Mleczarska. Zb-aszyn, ul. 17 Stycznia 44. zg 39 637

Singera

damaska, Mickiewicza 32, m. 5. zg 39 667

Warsztat

narzędzia stolarskie tanio. Ziolo-na 3, miesz. 25. zg 39 850

Kardex

12-szufladkowy na 1200 kont sprzedam tanio. Mickiewicza 27, m. 9. zg 39 659

3 — 4 tysiące

na I hipoteke grunt w Poznaniu poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zg 39 750

Okazyjnie

obrazy Legionista Heimrotha, Raport Boguskiego Mostek — 2 800 x 130. Obejrzeć Półwiejska 31 mieszkanie 5 między 13—14. zg 39 854

Sprzedam

jasno debowa sypialka mało używana, bardzo korzystnie z powodu wyjazdu. Hotel National, Św. Marcina 30. zg 39 662

Skład

kolonialny delikatesów mieszka-niem centrum obficie 20 000. — Oferty Kurjer Pozn. zg 38 975

Szkoło stołowe

Szkoło luksusowe Szkoło restauracyjne najtaniej tylko wzrost Hurtow-nia Porcelany (podwórze). zg 39 877

„Polonia”

Pośrednictwo Majatków Poznań Kantaka 5, poleca wybór majątk-ów ziemskich gospodarstw kam-ienic, wól przyimuje slocenia. zg 39 3467

Willa

dwumieszkaniowa 5 pokoi, dwie kuchnie morga ogrodu 12 000 — wplaty 7 000 złotych. Bloch, Poz-nań, Długa 5. zg 39 752

Maszyny

cholewkarskie oraz do dziurek obszywania sprzedam St. Po-rawski Stary Rynek 44 wejście ul. Woźnej. zg 39 751

W. Grosz-

kiewicz

Stary Rynek 50, tel. 2255 — hurt. Jetał Magazyna bławatów dywa-nów i firan poleca w wielkim wy-borze po cenach zniżonych Dywa-ny 180 x 300 od 31.50; 175 x 250 od 46.80; 200 x 300 od 67.50; Bonelé 200 x 300 od 140; or. plusz 200 x 300 od 198. Dywaniki od 2.75 Chodniki z metra od 1.75. Pg 4 796-41.3

Zakład fryzjerski

z przyziębem 2 pokojowym miesz-kaniem w domach magistrac-skich przy ul. Wspólnej 37. (De-biec). Wł. Skowronski. zg 39 797

Sypialnie

sprzedaje okazynie tanio. Sto-larnia. R-łaki 15. zg 39 652

Motocykl

z przyczepką „Royal Enfield”. 1000 cm sprzedam 1 500. Strze-lecka 15 wejście Wały Jagiello-zy. zg 39 614

Kawiarnia

punkt ruchliwy zaraz na sprze-daż. Pośrednicy wykluczeni. — Adres Kurjer Pozn. zg 39 719

Mleczarnia

reczna blisko Poznania, bez ma-szyn, 400 ltr. mleka tanio do od-dania. Oferty Kurjer Poznański zg 39 787

Zaręczynowe

pierscionki ślubne obrączki od 12 zł para zegarki od 10 złotych. Chwilkowski, Św. Marcina 40. zg 39 677

Pięćdziesiątdwumorgi pszennej

dziesięć morgów laki inwenta-rzem zabudowaniem jarcin-skiem 14 000 wplaty 8 000. No-wak, Poznań Kramarska 15 te-lefon 16 89. zg 38 866

Dom

piętrowy, nowy 8 ubikacyj, ogród, 20 minut od tramwaju Dąbrowskiego tanio. „Osado-”. Rzeszypospolitej 9. zg 39 682

Skład
spółczy dobrze zaprowadzony, tanio na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 718

Willk
sprzedam. Osiedle Powidzka 13. zdg 39 707

Plac
wzrost korzystnie sprzed. M. Kościński. Poznań. Warszawska nr. 5. zdg 39 722

Radjotory
kafryfery większej ilości sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 815.

Gospodarstwo
70 mórg ziemia buraczana, za budowania inwentarze I klasy przy Poznaniu cena 30 000 wpłaty według urody sprzedam 10m. czak Poznań Garmarska 5 ka. wiarna zdg 39 841-2

Rękawiczki
damskie od 0,95 wełniane 1,75, męskie 1,25 wełniane podwójne 1,95. Raczek Poznań Stary Rynek 94 P 6 272 41.149

Dom
nowy 4 ubikacje chlew ogród duża wloska na interes 3 500 zł. wpłaty 2 000. Braniewicz Jarocin zdg 39 794

Sprzedam
wózek dziecięcy za 35 Francuzka Ratajczaka 9 wysoki parter. prawo. zdg 39 645

Żarówka
tanio 220 w oszczędnościowe 5 świec nadeszły. Ogniw. Poznań. Wielkie Garbary 19 tel. 38 01. Pz 6 270-42.168

Pianino
tanio sprzedam. Kraszewskiego 5. m. 6 zdg 39 832

Pieczek gazowy
kaloryfer. Rynek Śródecki 12. parter. zdg 39 816

Drogerja
dobrze prosperująca najlepiej położeniu w Poznaniu zaraz do sprzedania. Do obcia 3-4 tys. zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 814.

Skład
kolonialny z towarami mieszkaniem dobrze zaprowadzony za raz na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 39 893

Samochód
osobowy limuzyna w dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Wacław Szafranek Dąbrowskiego 33/85. zdg 39 838

Kolonjalke
mieszkaniami dzierżawa 70 spr. da Baranowska Poznańska 5. zdg 39 885

Sypialnie
debowe, kanape biurko, obraz, tanio sprzedam. Wielkie Garbary 12. mieszkanie 3. zdg 39 862

Gospodarstwo
prywatne 70 mórg buraczanej, za budowanie maszyn inwentarze nadkompletne. 24 000 — wpłaty 15 000. Wały Królowej Jadwigi 2. mieszkanie 2. zdg 39 858

Dubeltówka
kurkowa szesnastka Nakulskiego, z futerałem 75. Kreta 6. mieszkanie 5. zdg 39 857

Kolonjalke
mieszkaniami dzierżawa 70 tanio spr. da Czarnecki, św. Marcin 62 II. zdg 38 562

5 KUPNA

Stare
obrazy antyczne, meble, tkaniny, drobiazgi kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 019

Kupię radio
4-lampowe na stały prad. Oferty z ceną pod zdg 39 022 do Kurjera Poznańskiego.

Reklamówkę
kupimy za gotówkę. Wyczerpujące oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego pod zdg 1497

Dla pomocników gastronomicznych
okazyjnie kabaret na sprzedaż z pokrowem wyjądz. Kabaret mieści się w najlepszej okolicy i dobrze prosperuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 772

6 KAMIENICE

Kamienica
nowoczesna, składy dochód roczny 20 000. cena 165 000. wpłaty 70 000. Radowicz. Półwiejska 38a m. 8. zdg 39 869-70

Kamienicę
3 piętrowa, centrum Poznania, skład spożywczy nadaje się dla rzemieślnika sprzeda właściciel. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 882

Kamienicę
składami, dochód 8 900 za 65 000 wpłaty 35 000 spr. da. Papiński. Piekary 18 I zdg 39 813

Kamienicę
trzy piętrowa, komfortem, przy tranwaju. Dochód 14 500. cena 123 000. wpłaty 75 000. Arenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 741.

Kamienica
nowoczesna duży kompleks dochód 150 000. ustawa 13 500. z ceną 150 000 wpłaty 75 000 reszta długie lata. Ratajczak, Plac Sapieżyński 4. zdg 39 874

7 PIENIĄDZ

Wspólniczki (ka)
z kapitałem około 5 tysięcy poszukuje poważny kupiec były nadkomisarz policji do nowego bezkonkurencyjnego w Poznaniu przedsiębiorstwa. Kapitał zagwarantowany. Miał współpracę z adwokatami. Oferty Kurjer Poznański dż 1 499

Wspólnika
cichego lub pożyczki 2 000 zł poszukuje gwarancja dobry wysk. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 806

20 000 zł
na I hipotece poszukuje nowego domu w Poznaniu, wartości 65 000 zł. dam 15 %. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 604

Poważny
obywatel z gwarancją hipoteczną. biurem lokalem poszukuje odpowiednich warunków. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 588

Funty angielskie
złote kupie. Oferty podaniem ilości ceny Kurjer Poznański zdg 39 675

15 000
I. hipoteke w Poznaniu, własny majątek 200 000 poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 776.

Kto
pożyczy wiaść. domu zaraz 1 500 zł za miesięczną odpłatę z odsetkami? Oferty Kurjer Poznański zdg 39 844

10 — 15 000 zł
poszukuje na I hipotece. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 833.

Wspólniczkę (ka)
z kapitałem do 10 tysięcy przy mnie dobrze prosperujące przedsiębiorstwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 865

Cichego
wspólnika poszukuje rzutki kupiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 864

Wstąpię
jako czynna współniczka do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa. Podanie warunków i kapitału do Kurjera Poznańskiego zdg 39 861

Mam
5 000 zł. później więcej proszę o propozycje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 39 849

20 000
na I hipotece nowego domu w Poznaniu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 732.

8 DO WYNAJĘCIA

6 pokojowe
I. piętro. bardzo dobre centralne ogrzewanie, słoneczne, komfort, najlepsza dzielnica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 088

Dwupokojowe
kuchnia, wydzierżawie, czynsz z góry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 39 336

4 pokojowe
z wygodami korzystnie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 618

Dwupokojowe mieszkanie
kuchnia wszelkie wyгоды czynsz niewygórowany wprost zaraz wynajmiesz gospodarz. Al. Szlagowska 7. zdg 39 601

Odstąpię
2 pokoje kuchnia. Wskaże Kurjer Poznański zdg 39 673

2 pokoje
kuchnia z meblami, czynsz miesięczny. Myna 18 I. p., podw. zdg 39 684

Dwa
próżne, niekrepujące. Solaczka zaraz. Oferty cena Kurjer Poznański dż 1 506.

Czteropokojowe
ulica Lodowa wydzierżawi Skotnicki. Wierzbicice 26. zdg 39 809

Dwupokojowe
kuchnia, łazienka po 90 za pięćmiesięcznym. oglądać 2-6. Wskaże Kurjer Poznański zdg 39 805.

3 ładne pokoje
z przynależnościami i balkonem we willi, czynsz 150 zł. rok z góry. Ul. Słoneczna 4 (przy Grunwaldzkiej) od 15-18. zdg 39 808

Willa
komfortowa 7 pokoi z ogrodem, wolna od podatku miesz. zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia w godzinach 14-16. Dr. Klabecki. Tama Garbarska 79 telefon 36 66. zdg 39 755

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuję
zaraz pokoju kuchni, wprost od gospodarza dzierżawa rok z góry. Jężyce Łazarz śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 506

4 pokojowe
kuchnia wygodami Ratajczaka. Marcina, gospodarza punktualnie miesięcznie płace. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 609

Poszukuję
mieszkania jednopokojowego kuchnia śródmieściu wprost od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdg 39 613

2 — 3 pokojowego
śródmieście poszukuje punktualny płatnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 739.

6 — 7
pokojowego komfortowego w górnej części miasta w mniejszym domu poszukuje wprost od gospodarza Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 39 075

Dwa
pokoje kuchnia urz. ednik na stałej posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 714

Pokój
z kuchnią, śródmieście od gospodarza, dzierżawa najwyżej 40. — miesięcznie. Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod 57.330. Pz 6 271-57.329

3 pokojowego
czynsz z góry poszukuje wybrzy urz. ednik Oferty Kurjer Poznański zdg 39 633

4 pokojowego
centrum okolicą poszukuje wybrzy urz. ednik Oferty Kurjer Poznański zdg 39 634.

Mieszkania
2 pokojowego poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 853

Poszukuję
zaraz mieszkania 3-4 pokojowego, wygodami, wprost od gospodarza pośrednictwem wykluczeni. Ewentualna zapłata czynszu za rok z góry. Oferty warunkami Kurjer Poznański zdg 39 808.

Poszukuję
3 pokoje z wygodami centrum. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 740.

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
portjerstwo pokój kuchnie na dwupokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 603

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
elegancki, słoneczny ciepły z światłem elektrycznym dla księdza lub solidnego pana przy inteligentnej spokojnej rodzinie. Wy soka II I. m. 27. (śr. d. m.) zdg 39 089

Dla małżeństwa
pokoje użytkowaniem kuchni. Kilińskiego 15 m. 2. zdg 39 575

Pokój
wynajme. Strzelecka 28 b I. lewo. zdg 39 602

Oddzielny
Kopernika 3 IV. mieszkanie 14. zdg 39 610

Pokój
noblisy elektryczność centralne ogrzewanie leżanka. Struma 27. mieszkanie 8. zdg 39 594

Pokoik
Jeżycka 35. miesz. 5. zdg 39 533

Panom
Konopnickiej 15 I. zdg 39 597

Umeblowany
pokój bez pościeli wynajme zaraz. Szwałcarska 26 — 8. zdg 39 596

Jasna
12 I. lewo miły pokój utrzymaniem (bez). zdg 39 713

Inteligentnej
wspólny, centrum. Wskaże Kurjer Poznański zdg 39 706

Stolicą Kujaw
jest Inowrocław, a jego najpocytowniejszym pismem

DZIENNIK KUJAWSKI
CENTRALNY ORGAN ZIEMI KUJAWSKIEJ zg 10. 2

Przyjezdny
niekrepujący. Dąbrowskiego 25 a. mieszkanie 1. zdg 39 702

Niekrepujący
pami. Rybaki 20 a mieszkanie 8. zdg 39 701

Pokój
dla jednego lub dwóch panów. Długa 4 parter mieszkanie 25. zdg 39 671

Ratajczaka
10. I. p. 1-2 osobowy także utrzymanie. zdg 39 697

Frontowy
słoneczny elektryczność, jednej, dwom. Różana 12. mieszkanie 8. zdg 39 695

Pokój
frontowy, słoneczny, elektryczn., centr. ogrzewanie, telefon, łazienka. Wrocławska 23 m. 14 przy Placu św. Krzyszka. zdg 39 687

Młyńska
12. I. prawo. pokój. zdg 39 678

Półwiejska
2 m. 6 (utrzymaniem) pianino, także przyjezdny. zdg 39 774

Niekrepujący
fortepian. Wolnica 3. m. 2. zdg 39 843

Panięnkę
wspólny pokój. Lissowska. św. Wojciech 21. dom ogrodowy. zdg 39 831

Przecznica
3. I. piętro. miesz. 4. zdg 39 697

Pokój
wynajmie. Działych 8 III. lewa. zdg 39 892

Podgórna
2 a. III. prawo utrzymaniem całkowitem cześciowym. zdg 39 890

Centrum 2 pokoje
oddzielne na kancelarie odstąpię adwokatowi lekarzowi lub biuro. Stary Rynek 58. m. 3. zdg 39 553

Pani
na wspólny. Półwiejska 3. m. 25. zdg 39 668

Przecznica
4 m. 5 frontowy słoneczny utrzymaniem, bez. zdg 39 665

Solidnemu
stałemu urz. ednikowi spokojny, czysty umeblowany. Sw. Marcin 4. II piętro miesz. 4. zdg 39 657

Frontowy
pana Jężyce. Żółtawy 13. m. 3. zdg 39 656

Pokoik
skromny dla pana. Skarbowska 15. m. 18. zdg 39 650

Dwie
panienki wspólny Wielkie Garbary 35. m. 6. zdg 39 646

Frontowy
2 panom. Długa 3 II prawo. zdg 39 627

Elegancki
ciepły, czysty jednej lub dwóm przy lepszej rodzinie Matejki 1 II. narożnik Grunwaldzkiej. zdg 39 626

Śródmieście
dwuosobowy, utrzymanie, bez. Rzeczypospolitej 2 m. 7. zdg 39 625

Pokój
balkonowy I piętro dla pana, ewentualnie dwóch. Staszica 14. mieszkanie 5. zdg 39 848

1
2 osobom. Bukowska 9 m. 4. zdg 39 512

Studentce
utrzymaniem, opalem tanio. Aleje Marcinkowskiego 19. m. 7. zdg 39 806

Pokój
używanie kuchni, bez. Reya 1. m. 6. zdg 39 810

Pokój
wolny, umeblowany, parterowy. Poznańska 20. mieszkanie 2. zdg 39 735

Dwuosobowy
elektryczność frontowy. Popłińskich 7. miesz. 6. zdg 39 882

Jedno
dwuosobowy wolny, utrzymanie — bez. Dominikańska 7. m. 8. rg 38 24

Małżeństwu
Wielkie Garbary 18. miesz. 13. zdg 39 773

Panięnkę
z pościeli. Gwarna 9. podwórze, mieszkanie 7. zdg 39 753

Pokój
bardzo ładny, słoneczny, czysty, elektryczność Narożnik Wałów Królowej Jadwigi wejście Górna Wilda 3 m. 18. II p. zdg 39 749

Umeblowany
pokój Małeckiego 33. I. prawo. zdg 39 748

Jedno - dwuosobowy
wolny Mielżyńskiego 1. m. 13. frontowy, ciepły pierwszego wolny. Mielżyńskiego 1. m. 13. zdg 39 747

Umeblowany
wynajme zaraz lub 1. 11. Wierzbicice 39 a m. 16. zdg 39 746

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
kaloryferem i piecem kaflowym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 113

Studentka
poszukuje pokoju utrzymaniem w śródmieściu. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 39 609

Pokoju
młodego taniego niekrepującego poszukuje spokojny pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 611

Pan
poszukuje pokoju cichego niekrepującego śródmieściu najchętniej u samotnej osoby. Zgłoszenia warunkami Kurjer Poznański zdg 39 615

Pokoju
śródmieściu cena 30 zł z opalem, ewentualnie wspólnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 602

Pokoju
poszukuje 2 studentów. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 555

Panięnkę
skromnego niekrepującego w śródmieściu 20-25 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 813.

Biuro
dwuosobowy utrzymaniem bez. Aleje Marcinkowskiego 3 b m 17 zdg 39 783

Szukam
pokoju w centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 699

Panięnkę
szuka skromnego pokoju bez pościeli do 20 zł. śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 834.

Pokoju
w okolicy Łazarza poszukuje małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 823.

Niekrepującego
pokoju fortepianem ewentualnie utrzymaniem poszukuje pan. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 39 669.

Urzędniczka
szuka taniego pokoju centrum, elektryczność. Oferty Kurjer Poznański nr 5 975

Przyjezdny
na 3 dni tygodniu szuka pokoiku czystego 20 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 39 802.

Skromnego
pokoju śródmieście poszukuje solidny pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 744.

Radjo
nowe oddam za pokoi. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 875

Pan
pokoju utrzymaniem lub bez śródmieście niekrepujący cena. Oferty Kurjer Poznański rg 8319

Poszukuję
próżnego pokoju Oferty Kurjer Poznański zdg 39 682.

13 LOKALE

2 pokoje
na biuro z telefonem wysoki parter do wynajęcia. Sw. Marcin 22. m. 5. zdg 38 836

Ubikacje
na warezatł. stajnie, garaż, wynajme Półwiejska 25. m. 9. zdg 39 788

Lokalu
przy ruchliwej ulicy na drogerje poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 860

Poszukujemy
dwóch pokoi na krawiectwo w centrum od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 666.

Próżny
skład przy Dąbrowskiego 35 zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 847

14 DZIERŻAWY

Wydzierżawię
w Chodzieży przy lesie nad jeziorem 8 mórg roli z domem mieszkalnym inwentarzem nadające się dla emeryta bardzo korzystnie — Makowski Poznań. Aleje Marcinkowskiego 26 zdg 38 732

Rzeźnictwo
z motowozem urządzeniem wraz przyległym mieszkaniem z powodu choroby właściciela zaraz do wydzierżawienia. Józef Szubert. Srem. ng 5 939

Wydzierżawię
w domu fabrycznym w całości lub częściowo ubikacje na składowanie lub lekki przemysł. Mieszkanie dla stróża i stajnia — Oferty Kurjer Pozn zdg 39 261

Restauracja
powiatowym mieście przy ruchliwej ulicy koncesja na dogodnych warunkach zaraz do wydzierżawienia. Stanisław Stepaniak Chodzież, Aleje Kościuszki 30. zdg 39 583

Wydzierżawię
w Poznaniu 6 mórg ziemi, mieszkanie, stajnia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 726.

16. OSOBISTE

Unieważniam
indeks nr. 22 093. zdg 38 716

Chiromant Ryszard Morawski - Kalwini
Poznań, Hotel Monopol, pokój 10. Pozostaje tylko na krótki czas; odsłania naukowo zgodnie rzeczywistości o czym zaświadczyć mogą poważne osobistości sfer naukowych literackich publicystycznych — nietylko wydarzenia jego przeszłości ale przepowiada przyszłość, odgaduje najskrytsze myśli zamiary ze znakomitym wynikiem udziela wskazówek najrozmaitszych kwestjach życiowych. Dyskretnie niekrepujące przyjęcia od 9 do 21. zdg 39 136

Marja M. W.
List otrzymałem oczekuję listu i adresu do „Brzeźnica n/B.” zdg 39 616

21 ZGUBY

Rękawiczkę
jelonkową zgubiłam na Starym Ryнку. Zwrot Półwiejska 24. mieszkanie 12 za wynagrodzeniem. zdg 39 716

Wilk
zagał,

Student
udzieli lekcji wzajemnie za mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 889

Kurs grafiki artystycznej i rysunków wieczornych
Portret w miedziorycie akwatinty w manierze czarnej i drzeworytu rylcowym. Złotzenia Osceki. Przemysłowa 28 a. zdg 39 866

English Lady
cultured lessons conversation. Szamarzewskiego 8 mieszkanie 7. zdg 39 859

Niemieckiego
udzielał gruntownie Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 315

25 MUZYKA

Śpiewu
solowego, dobre ustawianie głosu oraz gry fortepianowej udziela dyplomowana śpiewaczka bardzo przystępnie. Ziemięwierzówna, Stroma 26. zdg 39 508

Jazzbandzista
z pobocznym instrumentem potrzebny od 1. 11. br. Fotografie oraz warunki skierować do kapełmistra Hotelu Vorbacha w Starogardzie. zdg 39 636

Saksofonista
z bocznym instrumentem potrzebny zaraz wyjazd. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 733

26 ROZRYWKA

Kino „Corso“
„Carewicz“ oraz „Miłość drażniące“.

Kino „Orzeł“
„Droga Ołbrzymów“ zdg 39 664

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenę drobnych.

Krawcowa
wykonuje płaszcze suknie kostiumy dziecięca garderoba. Antkowiakowa Półwiejska 4 II zdg 39 630/1

Dziewczyna
uczeiwa, poszukuje posady z cośkolwiek gotowaniem i praniem za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 565.

TEATRY

Teatr Wielki (Opera): Wtorek, 25. 10. — „Bajadera“.

Sroda, 26. 10. — „Rigoletto“.

Czwartek, 27. 10. — „Bajadera“.

Sobota, 28. 10. — „Quo Vadis“.

Niedziela, 29. 10. o 3 po poł. — „Bajadera“. Ceny niższe.

Teatr Polski: Dziś — „Fortepian“.

Teatr Nowy: Dziś — „Plac Paryski 13“.

Wtorek, 25. 10. — „Plac Paryski 13“.

Sroda, 26. 10. — „Plac Paryski 13“.

Czwartek, 27. 10. — „Plac Paryski 13“.

Komedja Muzyczna: Dziś —

„Wiktoria i jej huzar“.

Wtorek, 25. 10. — „Wiktoria i jej huzar“.

Sroda, 26. 10. — „Wiktoria i jej huzar“.

Czwartek, 27. 10. — „Wiktoria i jej huzar“.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Oskarżona“.

Aurora: „Jeden przeciw dziesięciu“.

Corso: „Carewicz“ oraz „Miłostki Dragońskie“.

Colosseum: Kajtany przeszłości.

Metropolis: „Noc w raju“.

Muza: „Śmieć się pajacu“.

Orzeł: „Droga Ołbrzymów“.

Odeon: „Tajemnica zauików Londynu“.

Roxy: „Karjera Panny Dodo“.

Renaissance: „Nieuchwytna szajka“.

Słońce: „Głos Pustyni“.

Sfinks: „Przed wyrokiem“.

Tęcza: „Przedziwne Kłamstwo Niny-Pietrówny“.

Wilsona: „Znajoma z wagonu sypialnego“.

Wdowa
inteligentna, zna się dobrze na wszelkim gospodarstwie domowym poszukuje posady zaraz zarządczą gospodyni u samotnej osoby lub wdowa 1-2 dzieci. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 39 296

Nauczycielka
z matura gimn. 5 lat praktyki szuka posady. Łaskawe oferty proszę Martę Janicką Inowrocław, ul. Rakosa 82. zdg 39 377

Rządca
młodszy kawaler energiczny — szkoła rolnicza, wszechstronna praktyka bardzo dobre świadectwa i referencje poszukuje zaraz posady. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 39 936

Dziewczyna
uczeiwa poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 041

Biuralistka
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 074

Dla asystenta farmacji
(chwilowo) którego może szczerze polecić szukam z dnjem 1. XI, lub później posady. Łaskawe oferty do apteki w Koszcinie Górny Śląsk. zdg 36 601

Ogrodnik
żonaty 20 lat praktyki pracował w kraju i zagranicą, obeznan wszechstronnie w ogrodnictwie i szkółkach może okazać się dobrą świadectwami; poszukuje posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 38 082

Gorzelnicy
lat 26, ośm lat praktyki obznajomiony z prowadzeniem elektrowni i silnikami samochodowymi i podwózem szuka posady. Złotzenia uprasza pod adres: Adam Gelson Białuty poczta Ilowo Pomorze. zdg 38 635

Panienska
znająca szycie robotki poszukuje posady ewent. do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 600

Nauczyciel
z prawem nauczania praktyka przywatna poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 608

Szukam posady
jako woźny, inkasent, stróż lub za robotnika w fabryce chociaż na tydzień 20—25 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 620

Pani
z dobrego domu niezależna inteligentna wiek średni, dobrej prezejcji, zdrowa wzorowa gospodyni, zna oszczędna i dobra kuchnie język niemiecki, może się także zająć korespondencją prywatną i wychowaniem dzieci — przyjmie posadę samodzielnie zarządczą domu. Miejscowość obojetna. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 619

Rolnik
agronom wykształceniem fachowym kilkoletnia praktyka wzorowych gospodarstwach, obeznan wszelkimi pracami zakresie rolnictwa administracji rolnej zamieszany w swoim zawodzie lat 30 poszukuje odpowiedniego zajęcia zaraz lub 1. I. 1933. Świadectwa pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia Szlagowicz, Poznań, Źródłana 11. zdg 39 595

Dziewczyna
lat 30 uczeiwa rzetelna z dobrem gotowaniem szuka posady do wszystkiego zaraz z powodu zmian stosunków u państwa. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 591

Cukiernik
poszukuje posady również do obsługi gości zna język niemiecki. Miejscowość obojetna. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 586

Dziewczyna
wiejska z dobrymi świadectwami szuka posady do pracy domowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 587

Sierota
poszukuje posady ekspedjentki młodszej składu z wolnym u trzymaniem lub też do dzieci cośkolwiek szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 740

Inteligentna
panienka, znająca się na pielęgnowaniu chorych przyjmie posadę do chorej osoby względnie jako bona zaraz lub później. — Oferty Kurjer Poznański zdg 39 720

Dziewczyna
uczeiwa i chętna z gotowaniem i pracowaniem sztywny bielizny przyjmie posadę 1. 11. na stałe lub też jako przechodnia. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 777

Posługaczka
z dobrem gotowaniem szuka pracy. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 705

Inteligentna
panna do dzieci z niemieckim lub wyrezytorską pani. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 704

Dziewczyna
młodsza uczeiwa poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 700

Dziewczyna
sumienna, uczeiwa dobrem gotowaniem kochająca dzieci poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 712

Dziewczyna
do prac domowych poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 674

Służąca
uczeiwa kochająca dzieci poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 396

Kucharka
przyjmie posadę u samotnej osoby. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 693

Posługaczka
średnim wieku, czysta sumienna poszukuje posady z praniem Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 778

Pokojowa
uczeiwa poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 686

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem prasowaniem sztywny bielizny do wszystkiego z dobrymi świadectwami; szuka posady zaraz lub 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 745

Chłopak
poszukuje posady do posyłek. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 724

Gospośnia
z dobrem gotowaniem i do wszelkiej pracy poszukuje posady od 1. 11. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 801

Dziewczyna
z samodzielną gotowaniem, dobrymi świadectwami poszukuje posady od 1. 11. miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 789

Nauczycielka
sześć lat praktyki państwowej pełne kwalifikacje z niemieckimi, wyrezytorską znaną szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 724

Osoba
samodzielną, uczeiwa, zaufana i pracowita szuka posady od 1. 11. lub od 15. 11. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 39 855

Służąca
umie gotować szuka posady. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 840

Sierota
uczeiwa szuka posady do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 824

Dziewczyna
uczeiwa poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 821

Inteligentna
młoda osoba zaradczą, znająca krawiecznie szuka odpowiedniej posady u samotnej osoby. Miejscowość obojetna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 818

Dziewczyna
do wszystkiego samodzielną gotowaniem długoletnie świadectwami poszukuje posady od 1. 11. 32. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 883

Kto
dopomoże biednej sierocie wyuczyć się krawieczynie odwiedzając się do domu. Łaskawe oferty Kurjer Pozn zdg 39 867

Pracznica
czysto pieniądze. Strzałowa 7 m 11. zdg 39 663

Krawcowa
domowa dzielna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 660

Panna
z dobrem szyciem i gotowaniem szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 644

Służąca
szuka posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 643

Sierota
lat 19 inteligentna, uczeiwa, Wielkopolska, kochająca dzieci szuka jakiegokolwiek posady. Złotzenia Ginterówna, Chomiaża Szlachecka, now. Znia. zdg 39 640

Sierota
wiek średni z gotowaniem, praniem i trochę szyciem poszukuje posady do samotnej osoby za małym lub bez wynagrodzenia. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 39 635

Kucharka
z bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady od pierwszego 11. lub 15. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 629

Posługaczka
poszukuje posady z praniem i prasowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 624

Poszukuje
posady z gotowaniem. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 39 689

Poszukuje
posady od 1. 11 z gotowaniem i zaprawianiem chlubne świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 623

Posługaczka
dobrem poleceniem poszukuje pracy od 1. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 622

Gospośnia
samodzielną z dobrem gotowaniem uczeiwa i oszczędna, szuka posady do wszystkiego od 1. XI. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 850

Gospośnia
zaufana z dobrem poleceniem poszukuje posady u samotnej osoby. Miejscowość obojetna. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 811

Poszukuje
posady za pokojik. Oferty Kurjer zdg 39 803

Poszukuje
posady do wszystkiego, dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 804

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady od pierwszego Oferty Kurjer Poznański zdg 39 737

Posługaczka
wiejska uczeiwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 736

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem zaraz lub od 1. 11. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 734

Dziewczyna
czysta, uczeiwa z skromnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 731

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 730

Młodszy pomocnik
fryzjerski poszukuje posady. Złotzenia Kobylin F. Sowiński. zdg 39 771

Poszukuje
posady raz lub dwa razy w tygodniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 763

Dziewczyna
chętna, pracowita poszukuje posady bez gotowania do dzieć lub pokojowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 754

Pielęgniarka
do dzieć z dobrymi świadectwami, skromne wynagrodzenie. Miejscowość obojetna. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 500

Służąca
czysta dobrymi świadectwami szuka jakiegokolwiek posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 481

Służąca
uczeiwa, dobrymi świadectwami szuka jakiegokolwiek posady od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 482

Osoba
uczeiwa, poszukuje posady na cały dzień od 1 listopada. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 538

Technik dentystyczny
biegły w zlocie, kauczuku operatywie, samodzielny poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 39 272

Książkowy-zbożowiec
do wojskowości, 4-letnia praktyka, biegły w języku niemieckim, pierwszorzędne świadectwa, poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 39 257

Krawcowa
poszukuje pracy po domach. — Oferty Kurjer Pozn zdg 39 255

28 WOLNE MIEJSCA

Posługaczki
młodszej praniem może zamieścić, poszukuje samotny Oferty z wynagrodzeniem Kurjer Poznański zdg 39 861

Poszukuje
inwalidy z wyszynkiem gotowym. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 38 369

Solidni
Zastępcy i Zastępczynie przyjęci zostaną do sprzedaży popularnego artykułu na raty. Praca łatwa, kapitał niewymagany, nadaje się również dla zredukowanych urzędników emerytów itp. Dzienny zarobek 30—50 zł. Złotzenia osobiste wraz z dokumentami dnia 24 i 25 października w Poznaniu hotel Monopol od godz. 9—17. ng 5 929

Potrzebna
dziewczyna młoda, Wrocławska 15 skład mebli. Przychodzić od 10 do 12. zdg 39 617

Panienska
do posyłek potrzebna. Bakowska Kramarska 27 zdg 39 883

Dzielnich
przedstawiciele z cwarancją piśmienna z 350 — na rejon poznański i pomorski przyjmujemy Początkujących poczm. Piekary 10 m. 5 od 9—12 i 4—5. zdg 39 839

Rutynowanych akwizytorów
poszukuje poważna So Akc. na wysoki zarobek Zdolnym egzystencją dożywotnia zapewniona z uwag; na poważne przedsiębiorstwo Złotzenia osobiste z dokumentami przyjmie szef biura przy ul. Podgórznej 4 m 5. we wtorek między godz 10—12 i 16—18. Pz 6 274 43.2

Fryzjerka manicurzystka
siła pierwszorzędna potrzebna od 1. 11 St Witkowskiego Gwarna 12. Pz 6 275-57 334

Bielizniarki
do szycia bielizny poscielowej potrzebne. Fabryka Kolder Aleje Marcinkowskiego 25. Pz 6 277 43.3

Służąca
dobrze poleciona do dziecka i pokojowa potrzebna od 1 listopada. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 39 884

Egzystencję
łatwa i rentowna mogą sobie stworzyć panowie dysponujący małym kapitałem przy sprzedaży artykułu pierwszej potrzeby w wszystkich miastach Polski. Poważny zysk zapewni przy minimum ryzyka. Złotzenia: Stanbul! Towary kołnierzowe Łódź Nawrot 34 zdg 39 639

Inteligentów
do większego nakładu książek poszukuje. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 653

Dobra
kucharka do wszelkich prac domowych bez spania może się złożyć. Chmielewska Dąbrowskiego 53/55. zdg 39 852

Kierownika spółdzielni
poszukuje Spółdz Spoż. „Inwalida“ z odp. udziałem w Rawiczu. Wymagana dłuższa praca w spółdzielniach i dokładna znajomość w branży kolonialnej oraz rachunkowości. Złotzenia z odpisem świadectw i podaniem warunków skierować należy w terminie do 27 października. Kaucja wymagana. Nieuwzględnione oferty zostaną bez odpowiedzi. ng 5973

Fryzjerka
lub kursistka może się zgłosić — Chwaliszewa 3—4. rg 3826

Potrzebna
młodsza panienka z dobrej rodziny, czysta, inteligentna, kochająca dzieci, Godz. przyjęć od 4—6 Handke, ul. Poznańska 53. rg 3 816

Uczeń
i chłopek do posyłek potrzebny St. Koźlicki plac Wolność 3 wejście z podwórza zdg 39 670

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Poznańska 22 zdg 39 679

Kasjerka
dobrymi referencjami potrzebna do teatru. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 691

Natychmiast
potrzebny dzielnik amatorzy i amatorki do teatru. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 690

Przyjme
książkowa, znająca księgowość amerykańską, pisze na maszynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 685

Krawcowa
do dzieć potrzebna w dom. Kramarska 4. zdg 39 781

Humor zagraniczny

— Słuchaj, na droższy, nie pytaj się ciągle kiedy będę gotowa.

— Przecież od kwadransa już powtarzam, że będę gotowa za minutę.

(Matin, Paryż). S. F.

Na ból głowy tylko proszek zębny
Pg 4 135-31.5

Kucharka
dobra na uczeiwa weselną potrzebna. Złotzenia Mirńska 9 m 4. zdg 39 799

Służąca
uczeiwa, młodsza wszystkiego, zaraz Górna Włda 65 m 16. zdg 39 820

Woźny
względnie szofer gotówka 1000 złotych potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 717

Dziewczyna
siła do samodzielnej pracy z gotowaniem potrzebna. Złotzenia piśmienna do Kurjera Poznańskiego zdg 39 681

Potrzebna
do krawcowej poduczona panienka Długa 8 m 8. zdg 39 672

Domokrążne
na pokupny artykuł galanteryjny potrzebne. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 709-10

Szofer - mechanik
rzeźw i sumienny potrzebny do reklam wozu. Złotzenia Kurjer Poznański zdg 39 836

Uczennica
potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 57, kwiaciarz. zdg 39 757

Potrzebuję szofera
mechanika do prowadzenia samochodu Forda T Jaruzewski Poznań Włda 6 zdg 39 796

Świeker
młodszy parę godzin dziennie potrzebny. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 39 748

Wiejska
dziewczyna starsza do wszystkiego dobrze poleciona potrzebna. Goszkowa Pocztaowa 23. zdg 39 742

Pani
z dobrej rodziny inteligentna, młoda obeznaną w pracach piśmiennych poszukiwana do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Złotzenia Kurjer Pozn zdg 39 725

Biurową
początkującą z maszyną przyjmie. Aleje Marcinkowskiego 3 b. m 17 zdg 39 782

Drogerzysta
młodszy dypl. dobry dekorator, może się zaraz zgłosić Oferty odpisy świadectw i fotografia Kurjer Poznański zdg 39 800

Pomocnik
fryzjerski. Półwiejska 24. zdg 39 835

Dzielna
fryzjerka potrzebna. Marszałka Pocha 4 zdg 39 761

Ucznia
inteligentnego najchętniej z prowincji, przyjmie zaraz Zakład Art. Portretów i Fotografii St. Markiewicz Poznań 27 Gr